

[Domov](#) > ... > [Denarni Zahtevki](#) > [Insolventnost/stečaj](#) > Estonia

Insolventnost/stečaj

Vsebino zagotavlja

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

V estonski zakonodaji so določeni trije različni postopki v primeru insolventnosti: stečajni postopek, postopek reorganizacije in postopek prestrukturiranja dolga. Vlaganje in obravnavanje predlogov za stečaj ter potek stečajnega postopka v zvezi s pravnimi osebami ureja zakon o stečaju. Postopek reorganizacije, v katerem lahko pravna oseba prestrukturira svoje obveznosti, ureja zakon o reorganizaciji. Uvedbo in potek postopka v primeru insolventnosti v zvezi s fizičnimi osebami ureja zakon o osebnem stečaju, tudi če je oseba samozaposlena. Zakon o osebnem stečaju ureja tudi vlaganje predlogov za začetek postopka v primeru insolventnosti v zvezi s fizičnimi osebami. S predlogom za začetek postopka v primeru insolventnosti je mogoče začeti vse vrste postopkov v primeru insolventnosti v zvezi z dolžnikom, ki je fizična oseba: za razglasitev stečaja, za razglasitev stečaja in začetek postopka za odpust obveznosti dolžnika ali za začetek postopka prestrukturiranja dolga. Če je razglašen stečaj, tega ne ureja zakon o osebnem stečaju; stečajni postopek poteka v skladu z določbami zakona o stečaju. Način poteka stečajnega postopka za pravne in fizične osebe je podoben. Zakona sta v estonščini in angleščini na voljo v estonski uradni spletni publikaciji *Riigi Teataja* (uradni list).

Namen stečajnega postopka je poplačilo terjatev upnikov iz dolžnikovega premoženja s prenosom tega premoženja ali sanacijo dolžnikovega podjetja. Dolžniku, ki je fizična oseba, se omogoči, da je s stečajnim postopkom oproščen svojih obveznosti. Med stečajnim postopkom se ugotovi vzrok dolžnikove insolventnosti.

Namen reorganizacije podjetja je, da se podjetje reši finančnih težav, ponovno vzpostavi likvidnost, izboljša dobičkonosnost in zagotovi trajnostno upravljanje z uporabo sklopa ukrepov na podlagi načrta za reorganizacijo. Z reorganizacijo podjetja se ne omejujejo druge možnosti za izognitev insolventnosti. V postopku reorganizacije je pomembno zaščititi in upoštevati interese in pravice podjetja, upnikov in vseh tretjih oseb.

Namen prestrukturiranja dolga je rešiti dolžnikove težave s solventnostjo in se izogniti stečajnemu postopku. Upoštevajo se pravni interesi dolžnika in njegovih upnikov. Postopek prestrukturiranja dolga dolžniku omogoča, da prestrukturira svoje finančne obveznosti (osebne dolgove), tako da se mu podaljša rok za izpolnitev obveznosti, omogoči odplačevanje v obrokih ali zmanjša obveznost.

Področje uporabe Uredbe (EU) 2015/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o postopkih v primeru insolventnosti (prenovitev) zajema stečajni postopek in postopek prestrukturiranja dolga.

1 Zoper koga je mogoče uvesti postopek v primeru insolventnosti?

V skladu z estonskim pravom je fizična oseba človek, insolvenčno pravo pa ne razlikuje med fizičnimi osebami v smislu, ali delujejo v okviru poslovne ali poklicne dejavnosti ali ne (povedano drugače, ni razlikovanja med samozaposlenimi in potrošniki). Pravna oseba je pravni subjekt, ustanovljen v skladu s pravom. Pravna oseba je bodisi pravna oseba zasebnega prava bodisi pravna oseba javnega prava. „Pravna oseba zasebnega prava“ pomeni pravno osebo, ustanovljeno v zasebnem interesu in v skladu z zakonom o ustrezni vrsti pravne osebe. Pravne osebe zasebnega prava so družbe z neomejeno odgovornostjo, komanditne družbe, zasebne delniške družbe, javne delniške družbe, trgovinska združenja, fundacije in neprofitna združenja. Država, lokalni organi in druge pravne osebe, ustanovljene v javnem interesu in v skladu z zakonom o zadevni pravni osebi, pa so pravne osebe javnega prava.

1. Stečajni postopek

Stečajni postopek poteka v zvezi z insolventnimi pravnimi in fizičnimi osebami. Država ali lokalni organ ne more razglasiti stečaja.

2. Postopek reorganizacije

Postopek reorganizacije poteka le v zvezi s pravnimi osebami zasebnega prava.

3. Postopek prestrukturiranja dolga

Postopek prestrukturiranja dolga poteka v zvezi s fizičnimi osebami, ki imajo težave s solventnostjo, tudi če so samozaposlene.

4. Postopek za odpust obveznosti

Postopek za odpust obveznosti fizične osebe poteka v zvezi s fizičnimi osebami, ki imajo težave s solventnostjo, tudi če so samozaposlene.

2 Kateri so pogoji za uvedbo postopka v primeru insolventnosti?

1. Uvedba postopka v primeru insolventnosti v zvezi z dolžnikom, ki je pravna oseba

1.1. Stečajni postopek

Stečaj pomeni dolžnikovo insolventnost, razglašeno s sklepom sodišča. Prvi glavni pogoj za uvedbo stečajnega postopka je torej dejstvo, da je dolžnik insolventen.

Dolžnik je insolventen, če ne more poravnati že zapadlih terjatev upnikov in če ta nezmožnost zaradi njegovega finančnega položaja ni začasna. Dolžnik, ki je pravna oseba, je insolventen tudi, če njegovo premoženje ne zadostuje za pokritje njegovih obveznosti in če ta nezadostnost zaradi njegovega finančnega položaja ni začasna. Za obveznosti se štejejo tudi terjatve, ki še niso zapadle. Če predlog za stečaj vloži dolžnik, sodišče stečaj razglasi tudi, če je insolventnost verjetna v prihodnosti. Če predlog za stečaj vloži dolžnik, se domneva, da je insolventen.

Drugi glavni pogoj za uvedbo stečajnega postopka je vložitev predloga za stečaj, ki ga lahko vloži dolžnik ali upnik. Če predlog za stečaj vloži dolžnik, mora v njem utemeljiti svojo insolventnost. Če ga vloži upnik, mora v njem utemeljiti dolžnikovo insolventnost in dokazati obstoj terjatve. V zakonsko določenih primerih lahko predlog za stečaj vložijo tudi druge osebe, pri čemer se zanje uporabljajo določbe, ki se nanašajo na upnike, razen če zakon določa drugače.

Sodišče lahko od upnika, ki je vložil predlog, zahteva plačilo denarnega zneska, ki ga sodišče določi kot sodni polog za kritje nagrad in stroškov začasnega upravitelja, če obstajajo razlogi za mnenje, da stečajna masa ne bo zadostovala za njihovo kritje. Če upnik pologa ne plača, se postopek konča. Kadar so upniki, ki so predlagali stečaj, zaposleni pri insolventnem delodajalcu in ne plačajo zneska, ki je določen kot polog za nadaljevanje stečajnega postopka, lahko državo zaprosijo za nadomestilo zaradi insolventnosti (pri *Eesti Töötukassa* (estonski sklad za zavarovanje za primer brezposelnosti)).

Sodišče ne ugodi upnikovemu predlogu za stečaj, če iz predloga ni razvidno, da ima vložnik predloga terjatev zoper dolžnika, če v predlogu ni utemeljena dolžnikova insolventnost ali če predlog temelji na terjatvi, ki je predmet načrta reorganizacije. Sodišče predlog za stečaj zavrne tudi, če obstajajo drugi razlogi iz zakonika o civilnem postopku.

Pred razglasitvijo stečaja in uvedbo stečajnega postopka se izvede tako imenovani predhodni postopek. Če sodišče odloči, da se predlogu za stečaj ugodi, imenuje začasnega upravitelja. Sodišče lahko ob upoštevanju dolžnikovega finančnega položaja tudi zavrne imenovanje začasnega upravitelja in razglasi stečaj dolžnika. Če ne imenuje začasnega upravitelja, se postopek na podlagi predloga za stečaj ne nadaljuje, ampak se konča. Začasni upravitelj določi dolžnikovo premoženje, vključno z njegovimi obveznostmi in izvršilnimi postopki v zvezi z njegovim premoženjem, ter preveri, ali njegovo premoženje zadostuje za kritje stroškov in izdatkov, nastalih v stečajnem postopku. Ocení tudi dolžnikov finančni položaj in solventnost ter obete za nadaljevanje dejavnosti dolžnikovega podjetja in, če je dolžnik pravna oseba, za sanacijo dolžnika ter poskrbi, da se njegovo premoženje

ohrani, itd. Na podlagi dejavnosti začasnega upravitelja se mora pokazati, ali naj se predlogu za stečaj ugotovi oziroma ali naj se ta zavrne.

Sodišče konča postopek z ustavitvijo brez razglasitve stečaja ne glede na dolžnikovo insolventnost, če dolžnikovo premoženje ne zadostuje za kritje stroškov in izdatkov, nastalih v stečajnem postopku, in če ni mogoče izterjati ali zahtevati vračila premoženja ali vložiti zahtevka zoper člana upravnega odbora.

Sodišče razglasi stečaj s sklepom (sklep o stečaju), v katerem mora biti naveden čas razglasitve stečaja. Stečajni postopek se začne z razglasitvijo stečaja.

Če sodišče razglasi stečaj, o tem nemudoma objavi obvestilo (obvestilo o stečaju) v uradni publikaciji *Ametlikud Teadaanded* (uradne objave).

Sklep o stečaju se izvrši takoj. Izvršitve sklepa o stečaju ni mogoče začasno ustaviti ali odložiti, prav tako ni mogoče spremeniti načina ali postopka, ki je v zakonu določen za izvršitev sklepa o stečaju. Če višje sodišče razveljavi sklep o stečaju, to ne vpliva na veljavnost pravnih dejanj, ki jih je izvedel upravitelj ali so bila izvedena v zvezi z njim. Dolžnik in upnik, ki je predlagal stečaj, lahko v 15 dneh od objave obvestila o stečaju vložita pritožbo zoper sklep o stečaju. Dolžnik in upnik, ki je predlagal stečaj, lahko pri vrhovnem sodišču vložita pritožbo zoper sklep okrožnega sodišča o pritožbi zoper sklep o stečaju. Upravitelj ne sme vložiti pritožbe v imenu dolžnika ali ga zastopati na obravnavi pritožbe.

Če je treba v stečajnem postopku objaviti obvestilo ali procesni dokument, se ta objavi v *Ametlikud Teadaanded*. Sodišče lahko v *Ametlikud Teadaanded* objavi obvestilo o času in kraju obravnave predloga za stečaj. Tam tudi nemudoma objavi obvestilo v zvezi s sklepom o stečaju, s katerim je razglašen stečaj dolžnika (obvestilo o stečaju).

1.2 Postopek reorganizacije

Za uvedbo postopka reorganizacije podjetja podjetje vloži ustrezen predlog.

Sodišče uvede postopek reorganizacije, če je predlog za začetek postopka reorganizacije v skladu z zahtevami iz zakonika o civilnem postopku in zakona o reorganizaciji ter če je podjetje navedlo utemeljen argument, da:

1. bo v prihodnosti verjetno postalo insolventno;
2. je potrebna reorganizacija podjetja;
3. bo po reorganizaciji verjetno mogoče trajnostno upravljanje podjetja.

S soglasjem podjetja lahko predlog za začetek postopka reorganizacije v zvezi s podjetjem vloži tudi upnik podjetja.

Postopek reorganizacije se uvede, če predlog za začetek postopka reorganizacije izpolnjuje zakonsko določene zahteve, podjetje ali upnik pa sta navedla utemeljen argument, da podjetje ni trajno insolventno, vendar bo verjetno postalo insolventno v prihodnosti; da je potrebna reorganizacija podjetja; da bo po reorganizaciji verjetno mogoče trajnostno upravljanje podjetja.

Postopek reorganizacije se ne uvede, če je bil zoper podjetje uveden stečajni postopek; je bil izdan sklep sodišča o prisilnem prenehanju podjetja ali se izvaja dodatna likvidacija; sta od končanja postopka reorganizacije v zvezi s podjetjem pretekli manj kot dve leti.

Sodišče postopek reorganizacije začne s sklepom o reorganizaciji v sedmih dneh po prejemu predloga za začetek postopka reorganizacije.

V sklepu o reorganizaciji so med drugim navedeni:

1. podatki o osebi, ki je imenovana za svetovalca za reorganizacijo;
2. rok za sprejetje načrta reorganizacije;
3. rok, v katerem je treba sodišču v odobritev predložiti načrt za reorganizacijo (praviloma ne več kot 60 dni; sodišče lahko rok po potrebi podaljša na 90 dni);
4. znesek, ki ga mora podjetje plačati na namenski račun kot polog za kritje plačil in stroškov svetovalca za reorganizacijo, ter rok, v katerem mora podjetje ta znesek plačati.

Učinki uvedbe postopka reorganizacije so:

1. sodišče začasno ustavi izvršilni postopek ali drugo prisilno izvršbo v zvezi s premoženjem podjetja, dokler ni načrt reorganizacije odobren ali postopek reorganizacije končan, razen v primeru izvršilnega postopka, ki poteka za poplačilo terjatve, nastale na podlagi delovnega razmerja;
2. sodišče odpravi rubež premoženja podjetja ali spremeni njegovo vsebino na predlog podjetja ali svetovalca za reorganizacijo, razen v primeru rubeža premoženja podjetja za zavarovanje morebitne zaplembe ali nadomestitve zaplembe v kazenskem postopku ali zavarovanje terjatve, nastale na podlagi delovnega razmerja, če je to potrebno za potek postopka reorganizacije;
3. obračunavanje zamudnih obresti ali pogodbene kazni, ki se povečuje s časom, v zvezi s terjatvijo zoper podjetje se začasno ustavi, dokler ni načrt reorganizacije odobren;
4. sodišče lahko na predlog podjetja in s soglasjem svetovalca za reorganizacijo, ki je priloženo predlogu, ali na predlog svetovalca za reorganizacijo začasno ustavi sodni postopek v zvezi s premoženjsko terjatvijo zoper podjetje, v zvezi s katero sodba še ni bila izdana, dokler ni načrt reorganizacije odobren ali postopek reorganizacije končan, razen v primeru terjatve, prijavljene na podlagi delovnega razmerja, medtem ko ne ustavi sodnega postopka v kazenski zadevi;
5. sodišče na podlagi predloga za stečaj, ki ga vloži upnik, odloži odločitev o imenovanju začasnega stečajnega upravitelja, dokler ni načrt reorganizacije odobren ali postopek reorganizacije končan;
6. kadar je uveden postopek reorganizacije, podjetje ohrani pravico do razpolaganja s svojim premoženjem, vendar mora svetovalca za reorganizacijo nemudoma obvestiti o vseh poslih, ki ne spadajo med redne poslovne dejavnosti podjetja.

Če podjetje predlaga mirovanje drugih ukrepov, zlasti uveljavljanja pravice iz zavarovanja, lahko sodišče te ukrepe odloži na predlog podjetja ali svetovalca za reorganizacijo, dokler ni odobren načrt reorganizacije ali končan postopek reorganizacije, če je to potrebno za reorganizacijo ali če to pripomore k izvedbi pogajanj o načrtu reorganizacije. Ukrepov ni mogoče odložiti v primeru terjatev na podlagi delovnega razmerja.

Kadar je uveden postopek reorganizacije, se rok za posle izterjave ali druga dejanja, določena v zakonu o stečaju in zakoniku o izvršilnem postopku, podaljša za obdobje od uvedbe postopka reorganizacije do konca tega postopka. Podaljšani rok ne sme biti daljši od osem let, preden je imenovan začasni upravitelj ali začnejo teči roki za izterjavo, določeni v zakoniku o izvršilnem postopku.

Če se je sodišče odločilo za uvedbo postopka reorganizacije in je izdalo sklep o reorganizaciji, svetovalec za reorganizacijo upnikom nemudoma pošlje obvestilo o začetku postopka reorganizacije in višini terjatev, ki jih imajo zoper podjetje glede na seznam dolgov.

2. Uvedba postopka v primeru insolventnosti v zvezi z dolžnikom, ki je fizična oseba

2.1. Vložitev predloga za začetek postopka v primeru insolventnosti, imenovanje upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti in obravnava predloga

Predlog za začetek postopka v primeru insolventnosti lahko zoper dolžnika, ki je fizična oseba, vloži sam dolžnik ali njegov upnik. Dolžnikov zakonec lahko vloži skupni predlog za začetek postopka v primeru insolventnosti. Predlog za začetek postopka v primeru insolventnosti se lahko uporabi za uvedbo vseh vrst postopkov v primeru insolventnosti zoper dolžnika, ki je fizična oseba, tudi za razglasitev stečaja.

Predlog za začetek postopka v primeru insolventnosti je treba vložiti v skladu z obrazci, določenimi na podlagi člena 9 zakona o osebnem stečaju, katerih uporaba je obvezna.

Dolžnik mora v predlogu pojasniti naravo svojih težav s solventnostjo in zagotoviti pregled svojega finančnega položaja, vključno s premoženjem, obveznostmi, dohodki in stroški. V predlogu za začetek postopka v primeru insolventnosti mora upnik tudi utemeljiti dolžnikovo insolventnost ali pojasniti naravo dolžnikovih težav s solventnostjo.

Predlog za začetek postopka v primeru insolventnosti je treba vložiti pri okrajnem sodišču, na območju pristojnosti katerega ima dolžnik prebivališče ali podjetje samozaposlene osebe sedež. Domneva se, da je prebivališče fizične osebe prebivališče, ki je v registru prebivalstva navedeno eno leto pred vložitvijo predloga za začetek postopka v primeru insolventnosti, in da je sedež podjetja samozaposlene osebe sedež, ki je v registru naveden eno leto pred vložitvijo predloga za začetek postopka v primeru insolventnosti, razen če se dokaže, da

je dolžnikovo prebivališče ali sedež njegovega podjetja drugje. Skupni predlog zakoncev za začetek postopka v primeru insolventnosti je treba vložiti pri okrajnem sodišču, na območju pristojnosti katerega imata zakonca skupno prebivališče. Če zakonca nimata skupnega prebivališča, je treba predlog vložiti pri okrajnem sodišču, na območju pristojnosti katerega ima prebivališče ali sedež podjetja eden od zakoncev po njuni izbiri.

O ugoditvi predlogu odloči sodišče. Če sodišče predlogu ugodi, za dolžnika imenuje upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti.

Če je imenovan upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti, se obračunavanje zamudnih obresti ali pogodbene kazni, ki se povečuje s časom, v zvezi s terjatvijo zoper dolžnika začasno ustavi, dokler ni načrt prestrukturiranja odobren ali postopek prestrukturiranja dolga končan. To ne velja za terjatve, ki si jih dolžnik ne prizadeva prestrukturirati, ali če je razglašen stečaj dolžnika. Če je imenovan upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti, upnik ne more s sklicevanjem na kršitev finančne obveznosti, nastale pred vložitvijo predloga za začetek postopka v primeru insolventnosti, odpovedati pogodbe, ki je bila sklenjena z dolžnikom, ali zavrniti izpolnitve svojih obveznosti na podlagi take pogodbe, razen če to dovoli sodišče.

Ob imenovanju upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti sodišče začasno ustavi izvršilni postopek ali drugo prisilno izvršbo za izterjavo denarja, ki poteka v zvezi z dolžnikovim premoženjem, dokler ni razglašen stečaj, odobren načrt prestrukturiranja ali končan postopek. Sodišče lahko do takrat:

1. začasno ustavi sodni postopek v zvezi s finančno terjatvijo zoper dolžnika, v zvezi s katero sodba še ni bila izdana;
2. prekliče ukrepe za zavarovanje zahtevka, vključno z rubežem plačilnega računa;
3. upnikom prepove uveljavljanje pravic, ki izhajajo iz zavarovanja, ki ga je dal dolžnik, vključno s prodajo zastavljenega predmeta ali zahtevo po njegovi prodaji;
4. uporabi drug ukrep začasnega pravnega varstva, vključno z ukrepi za zavarovanje predloga za stečaj.

Sodišče začasno ne ustavi sodnega postopka, ki se nanaša na odločanje o naložitvi denarne kazni ali zaplembi ali njeni nadomestitvi v kazenskem postopku ali se nanaša na obravnavo pritožb zoper globe, naložene v prekrškovnih zadevah, in ne uporabi drugih ukrepov iz pododstavka 3 tega oddelka v zvezi z rubežem dolžnikovega premoženja ali sodno hipoteko, ustanovljeno na njegovem premoženju, za zavarovanje morebitne zaplembe ali nadomestitve zaplembe v kazenskem postopku.

Ob upoštevanju upnikovih pravnih interesov lahko sodišče na podlagi upnikovega predloga dovoli nadaljevanje začasno ustavljenega izvršilnega postopka, upniku pa dovoli tudi uveljavljanje pravic, ki izhajajo iz vrednostnih papirjev, ki je predložil dolžnik, še preden je razglašen stečaj, odobren načrt prestrukturiranja ali končan postopek.

Upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti ugotovi dolžnikov finančni položaj, pripravi seznam dolžnikovega premoženja in njegovih dolgov ter ta seznam v njegovem imenu in z njegovim soglasjem predloži sodišču. Upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti sodišču predloži tudi oceno o tem, kateri postopek bi bilo treba uvesti za odločanje o dolžnikovih težavah s solventnostjo. Sodišča ta ocena ne zavezuje.

Sodišče nato obravnava predlog za začetek postopka v primeru insolventnosti in izda eno od naslednjih sodb:

1. razglasi stečaj dolžnika;
2. razglasi stečaj dolžnika in uvede postopek za odpust njegovih obveznosti;
3. uvede postopek prestrukturiranja dolga;
4. zavrne predlog ali
5. konča postopek z ustavitvijo.

2.2 Uvedba postopka prestrukturiranja dolga

Sodišče uvede postopek prestrukturiranja dolga, če ima dolžnik težave s solventnostjo, vendar še ni trajno insolventen, zlasti če dolžnikovih težav s solventnostjo očitno ni mogoče odpraviti brez izvedbe postopka prestrukturiranja dolga, med drugim s prodajo dolžnikovega premoženja za poplačilo njegovih dolgov v obsegu, ki ga je od njega mogoče razumno pričakovati. Za dolžnika se šteje, da ima težave s solventnostjo, če ne more ali verjetno ne bo mogel izpolniti svojih zapadlih obveznosti.

Sodišče pred uvedbo postopka prestrukturiranja dolga določi znesek, ki ga mora dolžnik nakazati kot polog za

kritje nagrad in stroškov upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti na za to namenjen račun, in rok, v katerem mora dolžnik ta znesek plačati. Ob upoštevanju dolžnikovega finančnega položaja lahko dovoli obročno plačilo odmerjenega zneska med postopkom.

Sodišče lahko zavrne uvedbo postopka prestrukturiranja dolga, če:

1. je dolžnik namerno ali iz hude malomarnosti predložil vsebinsko nepravilne ali nepopolne informacije o svojem premoženju, dohodku, upnikih ali obveznostih;
2. dolžnik noče zapriseči glede resničnosti predloženih informacij ali predložiti dodatnih informacij, ki jih zahteva sodišče;
3. je bil dolžnik obsojen zaradi kaznivega dejanja v zvezi s stečajnim postopkom ali izvršilnim postopkom, davčnega kaznivega dejanja ali kaznivega dejanja iz členov 381 in 381¹ kazenskega zakonika ter informacije o obsodbi niso bile izbrisane iz podatkovne zbirke kazenske evidence;
4. je dolžnik v treh letih pred vložitvijo predloga ali po vložitvi predloga namerno ali iz hude malomarnosti predložil nepravilne ali nepopolne informacije o svojem finančnem položaju, da bi od države, lokalnega organa ali fundacije pridobil pomoč ali druge koristi ali da bi se izognil plačilu davkov;
5. je dolžnik v treh letih pred imenovanjem upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti ali po imenovanju takega upravitelja namerno ali iz hude malomarnosti oviral poplačilo terjatev upnikov ali namerno sklepal posle, ki so škodovali upnikom, pri čemer lahko oškodovanje interesov upnikov v tem smislu med drugim vključuje skrivanje ali zapravljanje premoženja;
6. dolžnik ni plačal zneska, ki ga je sodišče določilo kot polog za kritje nagrad in stroškov upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti, na za to namenjen račun.

Sodišče zavrne uvedbo postopka prestrukturiranja dolga, če je v desetih letih pred vložitvijo predloga že uvedlo postopek prestrukturiranja dolžnikovega dolga ali če je odločilo, da se dolžnika oprostí obveznosti.

Če sodišče uvede postopek za prestrukturiranje dolžnikovega dolga, določi največ 60-dnevni rok, v katerem mora upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti sodišču predložiti načrt prestrukturiranja dolga. Sodišče lahko rok po potrebi podaljša za največ 30 dni.

Če sodišče uvede postopek za prestrukturiranje dolžnikovega dolga, se rok za posle izterjave ali druga dejanja, določena v zakonu o stečaju in zakoniku o izvršilnem postopku, podaljša za obdobje od imenovanja upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti do konca postopka prestrukturiranja dolga, vendar za največ osem let, preden je imenovan upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti ali preden začnejo teči roki za izterjavo, navedeni v zakoniku o izvršilnem postopku.

Po uvedbi postopka upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti skupaj z dolžnikom pripravi načrt prestrukturiranja dolžnikovega dolga ter ga v njegovem imenu in z njegovim soglasjem predloži sodišču v odobritev.

2.3 Uvedba stečajnega postopka in/ali postopka za odpust obveznosti

Sodišče razglasi stečaj dolžnika, ki je fizična oseba, in vodi stečajni postopek v skladu z določbami zakona o stečaju. Potek stečajnega postopka v zvezi s fizično osebo je podoben poteku stečajnega postopka v zvezi s pravno osebo (glej oddelek 1.1).

Skupaj z razglasitvijo stečaja je mogoče uvesti postopek za odpust obveznosti fizične osebe. Dolžnika je mogoče oprostiti obveznosti, ki niso bile izpolnjene v stečajnem postopku. Obveznosti, nastale pred razglasitvijo stečaja, se lahko vključijo v stečajni postopek. Praviloma traja postopek za odpust obveznosti tri leta. V tem času mora dolžnik v čim večjem obsegu poplačati terjatve upnikov. Med stečajnim postopkom se vse dolžnikovo premoženje proda in uporabi za poplačilo terjatev upnikov. Dolžnik mora tudi opravljati pridobitne dejavnosti ali si razumno prizadevati za take dejavnosti. Za poplačilo terjatev upnikov se uporabi tudi dolžnikov dohodek. Zakon določa znesek, ki ga ni mogoče zarubiti in ki se šteje za dolžnikova minimalna sredstva za preživljanje, ta znesek pa se ne uporabi za poplačilo terjatev upnikov. Če je dolžnik poplačal znaten delež terjatev upnikov, je lahko oproščen obveznosti, še preden pretečejo tri leta, vendar ne prej kot eno leto po uvedbi postopka. Če dolžnik krši svoje obveznosti, vendar kršitev ni huda, lahko sodišče rok za odpust obveznosti dolžnika podaljša za največ eno leto. Če je kršitev huda, lahko sodišče odpust obveznosti dolžnika zavrne.

3. Uvedba stečajnega postopka v zvezi z zapuščino fizične osebe

Če je v primeru dolžnikove smrti dolžnikova zapuščina insolventna, se lahko vloži predlog za stečaj, da se razglasi stečaj dolžnikove zapuščine. V primeru dolžnikove smrti lahko predlog za stečaj v zvezi z dolžnikovim premoženjem vloži tudi dolžnikov dedič, izvršitelj dolžnikove oporoke ali upravitelj dolžnikove zapuščine. V tem primeru se za predloge za stečaj uporabljajo določbe, ki se nanašajo na predloge dolžnikov za stečaj. Stečajni postopek v zvezi z zapuščino poteka v skladu z določbami zakona o stečaju.

3 Katero premoženje je sestavni del stečajne mase? Kako se obravnava premoženje, ki ga je dolžnik pridobil ali ki je bilo nanj preneseno po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

Ob razglasitvi stečaja dolžnikovo premoženje postane stečajna masa, njegova pravica do upravljanja stečajne mase in razpolaganja z njo pa se prenese na stečajnega upravitelja.

Dolžnikovo premoženje postane stečajna masa na podlagi sklepa o stečaju in se uporabi kot premoženje, namenjeno poplačilu terjatev upnikov in izvedbi stečajnega postopka. Stečajna masa vključuje dolžnikovo premoženje ob razglasitvi stečaja, vrnjeno ali izterjano premoženje in premoženje, ki ga dolžnik pridobi med stečajnim postopkom. V stečajno maso ni vključeno dolžnikovo premoženje, ki v skladu z zakonom ne more biti predmet zahtevka za plačilo.

Premoženje, ki v skladu z zakonom ne more biti predmet zahtevka za plačilo, je urejeno z zakonikom o izvršilnem postopku. V zakonodaji je določen neizčrpen seznam predmetov, ki jih ni mogoče zarubiti. Glavni cilj tega seznama je dolžniku zagotoviti minimalno socialno varstvo. Prepoved prodaje premoženja, ki ga ni mogoče zarubiti, izhaja tudi iz varstva drugih temeljnih pravic: pravice do svobodne izbire področja dejavnosti, poklica in položaja, pravice do opravljanja podjetniške dejavnosti, pravice do izobraževanja, svobode veroizpovedi, varstva zasebnega in družinskega življenja itd. Poleg tega je rubež nekaterih predmetov v nasprotju s sprejetimi moralnimi načeli.

V skladu z estonsko zakonodajo se omejitve uporabljajo tudi za rubež dohodkov, glavni cilj pa je zagotoviti, da ima dolžnik minimalna sredstva za preživljanje sebe in svojih vzdrževanih družinskih članov v skladu s pogoji postopka, ki se izvaja v zvezi z dolžnikom.

Po razglasitvi stečaja je vsako dolžnikovo razpolaganje s predmeti, ki so del stečajne mase, neveljavno. Premoženje, ki ga na podlagi razpolaganja prenese druga stranka, se vrne stranki, če premoženje ostane v stečajni masi, ali pa se zagotovi nadomestilo, če se je stečajna masa zaradi prenosa povečala. Če je dolžnik pred razglasitvijo stečaja razpolagal s svojimi prihodnjimi terjatvami, razpolaganje ob razglasitvi stečaja postane neveljavno v zvezi s terjatvami, ki so nastale po razglasitvi stečaja. Dolžnik, ki je fizična oseba, lahko razpolaga s stečajno maso s soglasjem upravitelja. Vsako razpolaganje brez soglasja upravitelja je neveljavno.

Po razglasitvi stečaja lahko izpolnitev obveznosti, ki je vključena v stečajno maso in dolgovana dolžniku, sprejme le upravitelj. Če je bila obveznost izpolnjena v korist dolžnika, se šteje, da je bila izpolnjena le, če se premoženje, ki je bilo preneseno za izpolnitev obveznosti, ohrani v stečajni masi ali če se je zaradi prenosa stečajna masa povečala. Če je bila obveznost v korist dolžnika izpolnjena pred objavo obvestila o stečaju, se šteje, da je bila izpolnjena, če oseba, ki jo je izpolnila, ob izpolnitvi ni vedela in ji ni bilo treba vedeti za razglasitev stečaja.

Kadar je uveden postopek reorganizacije, podjetje ohrani pravico do razpolaganja s svojim premoženjem, vendar mora svetovalca za reorganizacijo nemudoma obvestiti o poslih, ki ne spadajo med redne poslovne dejavnosti podjetja.

V postopku prestrukturiranja dolga dolžnik, ki je fizična oseba, tudi če je oseba samozaposlena, ohrani pravico do razpolaganja s svojim premoženjem.

V postopku odpusta obveznosti je treba dolžnikov dohodek prenesti ali nakazati upravitelju v postopkih v primeru insolventnosti, če se ta postopek nadaljuje tudi po koncu stečajnega postopka. Dolžniku ni treba nakazati dohodka ali dela dohodka, ki v skladu z določbami zakona o izvršilnem postopku ne more biti predmet zahtevka za plačilo, ali če mora upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti tak dohodek ali del dohodka vrniti dolžniku.

4 Kakšna pooblastila imata dolžnik in stečajni upravitelj?

Ob razglasitvi stečaja dolžnik, ki je fizična oseba, izgubi pravico do sklepanja poslov v zvezi s stečajno maso, dolžnik, ki je pravna oseba, pa izgubi pravico do sklepanja kakršnih koli poslov.

Dolžnik sodišču, začasnemu upravitelju, upravitelju, stečajnemu odboru in oddelku za insolventnost pred razglasitvijo stečaja in tudi po njej nemudoma predloži informacije, ki jih potrebujejo v zvezi s stečajnim postopkom, zlasti v zvezi z dolžnikovim premoženjem, pa tudi obveznostmi in poslovnimi ali poklicnimi dejavnostmi. Dolžnik mora upravitelju predložiti bilanco stanja in popis svojega premoženja, vključno z obveznostmi, ki ga je imel na dan razglasitve stečaja.

Sodišče lahko dolžnika pozove, naj na sodišču priseže, da so informacije, ki mu jih je predložil v zvezi s svojim premoženjem, dolgovi in poslovnimi ali poklicnimi dejavnostmi, po njegovem najboljšem vedenju pravilne.

Dolžnik mora začasnemu upravitelju in upravitelju pomagati pri opravljanju njunih nalog.

Dolžnik po razglasitvi stečaja in pred zapisem ne sme zapustiti Estonije brez dovoljenja sodišča.

Sodišče lahko v primeru neupoštevanja odredbe sodišča ali za zagotovitev izpolnitve obveznosti, določene z zakonom, naloži denarno kazen, prisilno privedbo ali prijetje dolžnika.

Dolžnik ima pravico do vpogleda v upraviteljev spis in sodni spis v zvezi s stečajem. Upravitelj lahko iz utemeljenih razlogov zavrne vpogled dolžnika v dokument, vključen v upraviteljev spis, če bi to škodovalo poteku stečajnega postopka.

Stečajni upravitelj

- Stečajni upravitelj sklepa posle v zvezi s stečajno maso in opravlja druga dejanja. Pravice in obveznosti, ki nastanejo zaradi upraviteljevih dejavnosti, pripadajo dolžniku. Upravitelj v skladu s svojimi dolžnostmi namesto dolžnika sodeluje na sodišču v sporih v zvezi s stečajno maso.
- Ob razglasitvi stečaja se dolžnikova pravica do upravljanja stečajne mase in razpolaganja z njo prenese na stečajnega upravitelja. Upravitelj v stečajnem postopku dolžnika, ki je pravna oseba, lahko sklepa kakršne koli posle in opravlja kakršna koli pravna dejanja v zvezi s stečajno maso. V primeru stečaja dolžnika, ki je fizična oseba, pa lahko sklepa le take posle in opravlja taka pravna dejanja v zvezi s stečajno maso, ki so potrebna za doseg cilja stečajnega postopka in izvajanje upraviteljevih dolžnosti.
- Upravitelj ščiti pravice in interese vseh upnikov in dolžnika ter poskrbi, da je stečajni postopek zakonit, hiter in finančno razumen. Svoje obveznosti mora izvajati s skrbnostjo, ki se pričakuje od vestnega in poštenega upravitelja, ter upoštevati interese vseh upnikov in dolžnika.
- Upravitelj opredeli terjatve upnikov, upravlja stečajno maso, organizira njeno oblikovanje in prodajo ter poplačilo terjatev upnikov iz stečajne mase; ugotovi vzroke za dolžnikovo insolventnost in čas njenega nastanka; po potrebi poskrbi za nadaljevanje dolžnikovih poslovnih dejavnosti; po potrebi izvede likvidacijo dolžnika, ki je pravna oseba; v primerih, določenih z zakonom, upnikom in dolžniku zagotovi informacije; o svojih dejavnostih poroča sodišču, nadzornemu uradniku in stečajnemu odboru ter jim predloži informacije o stečajnem postopku; opravlja druge obveznosti, določene z zakonom. Če je insolventnost posledica resne napake v upravljanju, mora upravitelj vložiti odškodninski zahtevek zoper osebo, odgovorno za napako, takoj ko se pokažejo zadostni razlogi za vložitev zahtevka. Upravitelj ima poleg pravic, določenih z zakonom, tudi pravice začasnega upravitelja.

5 Pod katerimi pogoji je mogoče uveljavljati pobote?

V estonskem stečajnem postopku so poboti dovoljeni. Za pobote terjatev v stečajnem postopku veljajo naslednji pogoji:

1. terjatve, ki bodo pobotane, morajo biti finančne obveznosti ali druge obveznosti iste vrste;
2. upnikova pravica do izpolnitve njegove obveznosti je morala dospeti, dolžnikova obveznost pa zapasti;
3. upnik mora dolžniku predložiti izjavo o pobotu, dokler ni odobren seznam upnikov, izjava pa ne sme biti pogojena ali določati roka;
4. upnikova pravica do pobota terjatve z dolžnikovo terjatvijo je morala nastati pred razglasitvijo stečaja.

Če je bila dolžnikova terjatev povezana z odložnim pogojem ali ob razglasitvi stečaja še ni zapadla ali ni usmerjena v izpolnitev obveznosti iste vrste, se lahko pobota še le, ko je odložni pogoj izpolnjen, dolžnikova terjatev zapade ali obveznosti postanejo obveznosti iste vrste. Pobot ni dovoljen, če je odložni pogoj dolžnikove terjatve izpolnjen ali če terjatev zapade, preden bi lahko upnik pobotal svojo terjatev.

Če je upnikova terjatev potekla, jo lahko še vedno pobota, če je pravica do pobota nastala pred potekom terjatve. Upnik lahko pobota tudi terjatev, ki izhaja iz dolžnikovega neizpolnjevanja pogodbe, ki je posledica dejstva, da je upravitelj po razglasitvi stečaja odpovedal dolžnikovo obveznost. Če je predmet pogodbene obveznosti deljiv in je upnik do razglasitve stečaja delno izpolnil svojo obveznost, lahko upnik opravi pobot v zvezi z dolžnikovo finančno obveznostjo, ki ustreza delu upnikove obveznosti, ki je bil izpolnjen. Če je dolžnik najemodajalec stanovanjske ali poslovne nepremičnine in je najemnik stanovanjske ali poslovne nepremičnine dolžniku vnaprej plačeval najemnino za nepremičnino ali prostore, preden je bil razglašen stečaj, to pomeni terjatev zaradi neupravičene obogatitve zoper dolžnika, ki jo lahko najemnik stanovanjske ali poslovne nepremičnine pobota z dolžnikovo terjatvijo zoper najemnika stanovanjske ali poslovne nepremičnine, najemnik stanovanjske ali poslovne nepremičnine pa lahko pobota tudi odškodninsko terjatev zaradi predčasnega prenehanja ali odpovedi pogodbe.

Terjatev, pridobljena s prenosom, se lahko v stečajnem postopku pobota le, če je bila terjatev prenesena in je bil dolžnik o tem pisno obveščen najpozneje tri mesece pred razglasitvijo stečaja. Terjatve zoper dolžnika, ki je pridobljena na podlagi prenosa, ni mogoče pobotati, če je bila prenesena v treh letih pred imenovanjem začasnega upravitelja ali upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti in je bil dolžnik takrat insolventen, oseba, ki je pridobila terjatev, pa je ob prenosu vedela ali bi morala vedeti za insolventnost.

Priznana terjatev, zavarovano z zastavo, tudi če je bila terjatev pridobljena s prenosom, je mogoče pobotati, če je isti zastavljeni predmet prodan po nakupni ceni zastavljenega predmeta v obsegu, ki je enakovreden znesku, do katerega bi bil upnik upravičen po razdelitvi kupnine od prodaje predmeta, ki ga je kupil upnik, in od katerega se odštejejo plačila in stroški, kot so konsolidirane obveznosti ter stroški in izdatki, nastali v stečajnem postopku, ki jih je treba plačati pred izplačilom denarja na podlagi razdelitvenih razmerij. Morebitni preostali del nakupne cene, ki ga ni mogoče pobotati z upnikovo terjatvijo, plača upnik v stečajno maso.

Terjatve, ki jih ni mogoče pobotati, vključujejo terjatve za preživitino, terjatve za odškodnino zaradi okvare zdravja ali smrti osebe in terjatve, ki izhajajo iz nezakonite in namerne povzročitve škode, ki jih ima druga stranka zoper stranko, ki predlaga pobot; terjatve druge stranke, ki v skladu z zakonom ne morejo biti predmet zahtevka za plačilo; zarubljeno terjatev zoper terjatev stranke zoper drugo stranko, če je stranka, ki predlaga pobot, terjatev pridobila po rubežu ali če je njena terjatev zapadla po rubežu in pozneje od zarubljene terjatve; terjatev, zoper katero lahko druga stranka vloži ugovor, ali terjatev druge stranke, katere pobot ni dovoljen iz drugih razlogov, določenih v zakonu.

Poboti v postopku reorganizacije in prestrukturiranja dolga niso urejeni posebej, zato se zanje uporablja splošni postopek iz zakona o obligacijskem pravu.

6 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na trenutne pogodbe, katerih stranka je dolžnik?

Stečajni postopek

Če ni z zakonom določeno drugače, ima upravitelj pravico izpolniti neizpolnjeno obveznost na podlagi pogodbe, ki jo je sklenil dolžnik, in od druge stranke zahtevati, naj izpolni svoje obveznosti, ali odpovedati dolžnikovo obveznost na podlagi pogodbe. Upravitelj ne sme odpovedati dolžnikove obveznosti na podlagi pogodbe, če je obveznost zavarovana s predhodnim obvestilom v zemljiški knjigi. Če upravitelj še naprej izpolnjuje dolžnikovo obveznost ali sporoči, da namerava izpolniti obveznost, svoje obveznosti še naprej izpolnjuje tudi druga stranka. V takem primeru upravitelj izgubi pravico do zavrnitve izpolnitve dolžnikove obveznosti. Če upravitelj od druge stranke zahteva izpolnitev pogodbe, lahko druga stranka od upravitelja zahteva, naj zagotovi izpolnitev dolžnikove obveznosti. Druga stranka lahko zavrne izpolnitev obveznosti, odstopi od pogodbe ali pogodbo razdre, dokler upravitelj ne zagotovi izpolnitve dolžnikove obveznosti. Terjatev druge stranke zoper dolžnika, ki izhaja iz obveznosti, izpolnjene po tem, ko je upravitelj od druge stranke zahteval izpolnitev obveznosti, je konsolidirana obveznost. Če je upravitelj dolžnikovo obveznost odpovedal po razglasitvi stečaja, lahko druga stranka kot upnik v stečajnem postopku prijavi terjatev, ki izhaja iz neizpolnitve pogodbe. Če je predmet

pogodbene obveznosti deljiv in je druga stranka do razglasitve stečaja delno izpolnila svojo obveznost, lahko druga stranka zahteva izpolnitev dolžnikove finančne obveznosti v obsegu, ki ustreza izpolnjenemu deležu obveznosti druge stranke, le kot upnik v stečajnem postopku.

V zakonodaji so določeni tudi posebni primeri za nekatere vrste pogodb:

1. če je dolžnik pred razglasitvijo stečaja prodal premično premoženje s pridržkom lastninske pravice in posest nad premičnim premoženjem prenesel na kupca, ima kupec pravico zahtevati izpolnitev prodajne pogodbe. V takem primeru upravitelj ne sme odpovedati dolžnikovih obveznosti, ki izhajajo iz prodajne pogodbe;
2. stečaj najemodajalca stanovanjske ali poslovne nepremičnine ni podlaga za prenehanje pogodbe o najemu stanovanjske ali poslovne nepremičnine, razen če je s pogodbo določeno drugače. Če je v njej stečaj določen kot podlaga za prenehanje pogodbe, jo lahko upravitelj odpove z enomesečnim ali krajšim odpovednim rokom, če je ta določen v pogodbi. Stečaj najemodajalca stanovanja ni podlaga za prenehanje pogodbe o najemu stanovanja. Če se je najemnina za nepremičnino ali prostore dolžniku plačevala vnaprej, preden je bil razglašen stečaj, lahko najemnik stanovanjske ali poslovne nepremičnine pobota terjatev zaradi neupravičene obogatitve z dolžnikovo terjatvijo zoper njega;
3. v primeru stečaja najemnika stanovanjske ali poslovne nepremičnine lahko najemodajalec zadevne nepremičnine pogodbo o najemu stanovanjske ali poslovne nepremičnine odpove le v skladu s splošnim postopkom, ne sme pa je odpovedati zaradi zamude s plačilom najemnine, če se zamuda nanaša na plačilo najemnine, dolgovane pred vložitvijo predloga za stečaj. Upravitelj ima pravico odpovedati pogodbo o najemu stanovanjske ali poslovne nepremičnine, ki jo je sklenil dolžnik, z enomesečnim ali krajšim odpovednim rokom, če je ta določen v pogodbi. Če nepremičnina ali prostori do razglasitve stečaja niso bili preneseni v posest dolžnika, lahko od pogodbe odstopita upravitelj in druga pogodbeni stranka. V primeru odstopa od pogodbe ali njene odpovedi lahko druga stranka kot upnik v stečajnem postopku ali s poboto zahteva odškodnino za izgube, nastale zaradi predčasnega prenehanja pogodbe;
4. postopek za pogodbo o najemu stanovanjske ali poslovne nepremičnine se uporablja tudi za pogodbe o zakupu, ki jih je sklenil dolžnik.

Upravitelj ima pravico odločiti o nadaljevanju ali prenehanju pogodbe. Če pa druga pogodbeni stranka upravitelju predlaga, naj se odloči, mora upravitelj takoj, najpozneje pa v sedmih dneh sporočiti, ali bo dolžnikovo obveznost izpolnil ali odpovedal. Sodišče lahko na zahtevo upravitelja ta rok tudi podaljša. Če upravitelj ne sporoči pravočasno, ali bo obveznost izpolnil ali odpovedal, nima pravice od druge pogodbene stranke zahtevati, naj izreja pogodbo, dokler sam ne izpolni dolžnikove obveznosti.

Poleg tega se lahko nekatere pogodbe, ki jih je sklenil dolžnik, razveljavijo. Sodišče na primer razveljavi pogodbe, ki so bile sklenjene v obdobju od imenovanja začasnega upravitelja do razglasitve stečaja. Poleg časovnega pogoja je osnovni pogoj za razveljavitev, da je pogodba škodovala interesom upnikov. Če interesi upnikov niso bili oškodovani in se stečajna masa zaradi razveljavitve ne poveča, razveljavitev nima smisla.

Na splošno dolžnik, ki je v stečaju, ali njegov upravitelj nima pravice spreminjati pogodb. Vendar pa se pogodbe lahko spremenijo, če je po razglasitvi stečaja sklenjena poravnava. V takem primeru se lahko na podlagi dogovora med dolžnikom in upniki dolgovi zmanjšajo ali pa se rok za plačilo podaljša. Enak rezultat je mogoče doseči tudi s postopkom reorganizacije ali postopkom prestrukturiranja dolga. Zakon o stečaju, zakon o reorganizaciji in zakon o osebnem stečaju ne obravnavajo posebej prenosa terjatev ali prevzema obveznosti, zato se uporablja splošni postopek, ki je določen v zakonu o obligacijskem pravu.

Postopek reorganizacije

V postopku reorganizacije je dovoljeno prestrukturiranje pogodb na podlagi načrta reorganizacije.

Dogovor, v skladu s katerim lahko upnik zadrži ali pospeši izvajanje pogodbe, pogodbo odpove ali jo na kakršen koli drug način, ki je v škodo podjetju, spremeni zaradi vložitve predloga za reorganizacijo, uvedbe postopka reorganizacije, odobritve načrta reorganizacije, vložitve predloga za mirovanje ukrepov za izterjavo dolga ali mirovanja takih ukrepov je neveljaven.

Med mirovanjem ukrepov upnik ne sme zadržati ali pospešiti izvajanja bistvenih še neizpolnjenih pogodb, odpovedati teh pogodb ali jih na kakršen koli drug način, ki je v škodo podjetju, spremeniti zaradi dolgov, nastalih pred mirovanjem ukrepov za izterjavo dolga iz zakona o reorganizaciji, in zgolj na podlagi dejstva, da jih

podjetje ni plačalo. Omejitev ne velja za kreditne pogodbe in pogodbe o financiranju. Če naložitev omejitve upniku pomeni nesorazmerno breme, jo lahko sodišče predčasno razveljavi.

Terjatve, nastale na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali posla z izvedenimi finančnimi instrumenti, v načrtu reorganizacije ni mogoče prestrukturirati.

Postopek prestrukturiranja dolga

Če je imenovan upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti, upnik ne more s sklicevanjem na kršitev finančne obveznosti, nastale pred vložitvijo predloga za začetek postopka v primeru insolventnosti, odpovedati pogodbe, ki je bila sklenjena z dolžnikom, ali iz teh razlogov zavrniti izpolnitve svojih obveznosti. Dogovor, v skladu s katerim lahko upnik ob vložitvi predloga za začetek postopka v primeru insolventnosti ali odobritvi načrta prestrukturiranja odpove pogodbo, je neveljaven. Če je nadaljnje izvajanje pogodbe nepravilno do upnika ali nepotrebno z vidika dolžnika, zlasti če je uvedba postopka prestrukturiranja dolga malo verjetna ali če nadaljnje izvajanje pogodbe ni potrebno za potek postopka prestrukturiranja dolga, lahko sodišče na predlog upnika upniku dovoli, da pogodbo odpove.

Obveznosti, ki izhajajo iz nadaljnega izvajanja pogodbe in nastanejo ali zapadejo po vložitvi predloga za prestrukturiranje dolga, se lahko prestrukturirajo v postopku prestrukturiranja dolga. V načrtu prestrukturiranja se lahko določi, da kreditna ali druga veljavna pogodba, ki jo je dolžnik sklenil, preden je bil vložen predlog za prestrukturiranje dolga, in s katero so dolžniku naložene finančne obveznosti, ki zapadejo po vložitvi predloga za prestrukturiranje dolga, preneha, ko je načrt prestrukturiranja odobren. Prenehanje pogodbe ima enake posledice kot izredna odpoved pogodbe zaradi okoliščin, za katere je odgovoren dolžnik. Dolžnikove obveznosti, nastale zaradi prenehanja pogodbe, se lahko na podlagi načrta prestrukturiranja prestrukturirajo vnaprej. Če naj bi se prestrukturirale obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe o zakupu, lahko zakupodajalec, ki je upnik, izredno odpove pogodbo v enem tednu od odobritve načrta prestrukturiranja.

7 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na postopke, ki so jih sprožili posamezni upniki (razen za pravde v teku)?

Po razglasitvi stečaja lahko upniki v stečajnem postopku terjatve zoper dolžnika prijavijo samo v stečajnem postopku. Upravitelj mora biti obveščen o vseh njihovih terjativah zoper dolžnika, ki so nastale pred razglasitvijo stečaja, ne glede na razloge ali datume zapadlosti za poplačilo terjatev. Če je razglašen stečaj, se izvršilni postopek zoper dolžnika konča, upnik pa mora terjatev prijaviti stečajnemu upravitelju.

V postopku reorganizacije in postopku prestrukturiranja dolga ne morejo novega postopka med veljavnostjo načrta reorganizacije oziroma načrta prestrukturiranja dolga začeti samo tisti upniki, na katerih terjatve se zadevni načrt nanaša. V primeru reorganizacije se izvršilni postopek začasno ustavi, razen če se izvaja za poplačilo terjatve, ki je nastala na podlagi delovnega razmerja. V postopku prestrukturiranja dolga lahko sodišče začasno ustavi izvršilni postopek kot ukrep začasnega pravnega varstva celo pred vložitvijo predloga za začetek postopka v primeru insolventnosti ali odločanjem o njem. Ob imenovanju upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti sodišče začasno ustavi izvršilni postopek (ali prisilno izvršbo) za izterjavo denarja, ki poteka v zvezi z dolžnikovim premoženjem, dokler ni razglašen stečaj, odobren načrt prestrukturiranja ali končan postopek.

8 Kakšni so učinki postopka v primeru insolventnosti na nadaljevanje pravnih, ki tečejo v trenutku uvedbe postopka v primeru insolventnosti?

Stečajni postopek

V sporih glede stečajne mase ali premoženja, ki se lahko vključi vanjo, se pravica biti stranka v sodnem postopku z dolžnika prenese na upravitelja. Če se v sodnem postopku, ki se je začel pred razglasitvijo stečaja, obravnava tožba ali drug predlog v zvezi s stečajno maso, ki ga je dolžnik vložil zoper drugo osebo, ali če dolžnik v sodnem postopku sodeluje kot tretja oseba, se lahko v sodni postopek namesto dolžnika vključi upravitelj v skladu s svojimi dolžnostmi. Če se upravitelj v tak postopek ne vključi, lahko dolžnik še naprej nastopa kot tožnik, vložnik predloga ali tretja oseba.

Če obstaja premoženjski zahtevek zoper dolžnika ali pritožba zoper upravni akt, ki je bil dolžniku izdan v zvezi s finančno terjatvijo po javnem pravu v sodnem postopku, ki se je začel pred razglasitvijo stečaja, vendar o zahtevku ali pritožbi še ni bilo odločeno, sodišče zavrne obravnavo zahtevka ali pritožbe, razen če odloča o naložitvi denarne kazni ali zaplembi ali njeni nadomestitvi v kazenskem postopku, o zahtevku, ki se nanaša na preživitveno obveznost, v civilnem postopku ali o pritožbi zoper globo, naloženo zaradi prekrška. Sodišče znova začne postopek na predlog tožnika, če je višje sodišče razveljavilo sklep o stečaju in je sklep o zavrnitvi predloga za stečaj ali začetek postopka v primeru insolventnosti postal pravnomočen ali če se je stečajni postopek končal z ustavitvijo po razglasitvi stečaja.

Če je bil zoper dolžnika v sodnem postopku, ki se je začel pred razglasitvijo stečaja, vložen zahtevek za izključitev predmeta iz stečajne mase, sodišče obravnava zahtevek. V takem primeru se lahko namesto dolžnika v postopek vključi stečajni upravitelj. Upravitelj ima pravice in obveznosti dolžnika kot toženca. Če se upravitelj ne vključi v postopek, se ta lahko na zahtevo tožnika nadaljuje.

Če obstaja premoženjski zahtevek zoper dolžnika ali pritožba zoper upravni akt, ki je bil dolžniku izdan v zvezi s finančno terjatvijo po javnem pravu v sodnem postopku, in se je mogoče zoper odločbo, izdano v tej zadevi, pritožiti, lahko upravitelj vloži pritožbo v imenu dolžnika po razglasitvi stečaja. Dolžnik lahko vloži pritožbo s soglasjem upravitelja. Dolžnik lahko vloži pritožbo zoper denarno kazen ali zaplembo ali njeno nadomestitev v kazenskem postopku, zahtevek za nadomestilo škode, povzročene zaradi kaznivega dejanja, ali naložitev globe v prekrškovnem postopku tudi brez soglasja upravitelja. Če se na sodišču izpodbija upravni akt zoper dolžnika, se rok za izpodbijanje navedenega upravnega akta začasno ustavi.

Oseba, ki ima preživitveni zahtevek do dolžnika, ta zahtevek pa je zapadel v plačilo po razglasitvi stečaja dolžnika, ni upnik v stečajnem postopku v zvezi s tem zahtevkom, prav tako tega zahtevka ni mogoče vložiti v stečajnem postopku. Ta zahtevek se lahko vloži pri sodišču, sodni postopek pa lahko poteka vzporedno s stečajnim postopkom.

Postopek reorganizacije in postopek prestrukturiranja dolga

Po vložitvi predloga za reorganizacijo lahko sodišče, ki obravnava zadevo, na podlagi predloga podjetja in s soglasjem svetovalca za reorganizacijo, ki je priloženo predlogu, začasno ustavi sodni postopek v zvezi s finančno terjatvijo zoper podjetje, dokler ni načrt reorganizacije odobren ali postopek reorganizacije končan, razen v primeru terjatve, prijavljene na podlagi delovnega razmerja, ali terjatve za plačilo preživitnine, v zvezi s katero sodba še ni bila izdana. Ob ugoditvi predlogu fizične osebe za začetek postopka v primeru insolventnosti sodišče imenuje upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti, nato pa lahko sodišče začasno ustavi sodni postopek v zvezi s finančno terjatvijo zoper dolžnika, v zvezi s katero sodba še ni bila izdana. Sodišče lahko začasno ustavi postopek, dokler ni razglašen stečaj, odobren načrt prestrukturiranja ali končan postopek.

9 Katere so glavne značilnosti udeležbe upnikov v postopku v primeru insolventnosti?

Udeležba upnikov v stečajnem postopku

Upnik zastopa svojo terjatev v stečajnem postopku. Upniki morajo upravitelja najpozneje v dveh mesecih od datuma objave obvestila o stečaju v *Ametlikud Teadaanded* obvestiti o vseh svojih terjativah zoper dolžnika, ki so nastale pred razglasitvijo stečaja, in to ne glede na razloge ali datume zapadlosti za poplačilo terjatev. Upravitelj mora biti o terjatvi obveščen s pisno izjavo (dokazilo o terjatvi). Terjatve se utemeljujejo pisno. Ko vsi upniki upravitelja obvestijo o svojih terjativah, upravitelj pripravi predhodni seznam upnikov. Seznam se predloži upnikom v pregled. Upniki in dolžnik lahko vložijo ugovore zoper terjatve vseh upnikov. Ugovore mora vložiti tudi upravitelj, če ima razloge za to. Nato lahko upniki, zoper terjatve katerih so bili vloženi ugovori, upravitelju podajo svoje mnenje. Upravitelj pripravi končni seznam upnikov na podlagi terjatev, ugovorov in mnenj, izraženih v zvezi njimi, ter ga predloži sodišču v odobritev. Pravice iz zavarovanja se utemeljujejo skupaj s terjativami, ki so z njimi zavarovane. Terjatev, njena razvrstitev in pravica iz zavarovanja, s katero je terjatev zavarovana, se štejejo za priznane, če jih niti upravitelj niti nobeden od upnikov na skupščini za utemeljitev terjatev ne prereka, sodišče pa odobri seznam upnikov. Priznane terjatve ali njene razvrstitve pozneje ni mogoče izpodbijati.

Poleg dejstva, da vsak upnik zastopa svojo terjatev in jo utemeljuje, upniki prek skupščine upnikov tudi sodelujejo pri vodenju stečajnega postopka. Skupščina upnikov je pristojna za potrditev upravitelja in izvolitev

stečajnega odbora, odločanje o nadaljnjem obstoju ali prenehanju dolžnikovega podjetja, odločanje o dolžnikovi razpustitvi, če je dolžnik pravna oseba, sklenitev poravnave, odločanje o vprašanjih v zvezi s prodajo stečajne mase v obsegu, določenem z zakonom, reševanje pritožb zoper dejavnosti upravitelja, odločanje o nagradah za člane stečajnega odbora in reševanje drugih vprašanj, za katera je v skladu z zakonom pristojna skupščina upnikov. Če se skupščina upnikov odloči izvoliti stečajni odbor, je njegova dolžnost med drugim ščititi interese vseh upnikov v stečajnem postopku.

Udeležba upnikov v postopku reorganizacije

Svetovalec za reorganizacijo upnike nemudoma obvesti o začetku postopka reorganizacije in višini terjatev, ki jih imajo zoper podjetje glede na seznam dolgov. V ta namen jim predloži obvestilo o reorganizaciji. Če se upnik, katerega terjatev naj bi bila prestrukturirana na podlagi načrta reorganizacije, ne strinja z informacijami v obvestilu o reorganizaciji, svetovalcu za reorganizacijo v roku, določenem v zadevnem obvestilu, predloži pisni predlog in v njem navede, v katerem pogledu se ne strinja s terjatvijo v obvestilu o reorganizaciji, ter predloži dokaze v utemeljitev svojih navedb. Če upnik predloga ne predloži v roku, se šteje, da se strinja z višino terjatve. Svetovalec za reorganizacijo preveri, ali je terjatev upnika, ki se s terjatvijo ni strinjal, zakonita, in oceni, ali je terjatev, ki naj bi se prestrukturirala, izkazana, ter sodišče obvesti o vsaki terjatvi, ki dejansko ne obstaja, katere višina je nejasna ali v primeru katere ni mogoče oceniti, ali je terjatev zakonita ali izkazana. Če se svetovalec za reorganizacijo ne strinja s trditvijo v upnikovem predlogu, predlog skupaj z dokazi nemudoma predloži sodišču in obrazloži, zakaj se ne strinja z informacijami v predlogu. Svetovalec za reorganizacijo utemelji svoje trditve. Sodišče na podlagi predloženih trditev in dokazov odloči o višini upnikove glavne terjatve in stranske terjatve ter obstoju in obsegu zavarovanja.

Udeležba upnikov v postopku prestrukturiranja dolga

Postopek prestrukturiranja dolga zadeva upnike, katerih terjatve so zapadle do takrat, ko je vložen predlog za začetek postopka v primeru insolventnosti. Poleg tega se lahko pod določenimi pogoji prestrukturirajo tudi obveznosti, ki izhajajo iz nadaljnega izvajanja pogodbe in nastanejo ali zapadejo po vložitvi predloga za začetek postopka v primeru insolventnosti.

Ko je pripravljen načrt prestrukturiranja in preden je predložen sodišču, ga upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti skupaj s predlogom, seznamom dolžnikovega premoženja in njegovih dolgov ter drugimi prilogami nemudoma predloži upnikom, navedenim v načrtu prestrukturiranja, katerih terjatve naj bi se v skladu s predlogom prestrukturirale. Upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti ob predložitvi načrta prestrukturiranja upniku omogoči, da mu sporoči svoje mnenje, za kar ima po prejemu načrta prestrukturiranja na voljo najmanj dva, vendar največ štiri tedne. Upnik izrazi mnenje o tem, ali se strinja z dolžnikovimi informacijami v zvezi s terjatvijo in zavarovanjem, dolžnikovim izračunom dolga in prestrukturiranjem dolga na način, ki ga predlaga dolžnik. Če se ne strinja s prestrukturiranjem dolga na način, ki ga predlaga dolžnik, mora navesti, ali bi se strinjal s prestrukturiranjem dolga na drug način. Upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti opozori tudi na posledice, če mnenje ni izraženo. Upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti pošlje mnenja upnikov skupaj z načrtom prestrukturiranja sodišču.

Če se upnik, katerega terjatev naj bi bila prestrukturirana, ne strinja z višino terjatve in drugimi informacijami, navedenimi v seznamu dolgov, v roku, ki je določen, upravitelju v postopkih v primeru insolventnosti predloži predlog, v katerem navede okoliščine v seznamu dolgov, s katerimi se ne strinja, in predloži dokaze za svoje ugovore. Če upnik predloga ne predloži v roku, se šteje, da se strinja z višino terjatve. Če se upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti ne strinja z ugovorom v upnikovem predlogu, predlog skupaj z dokazi in načrtom prestrukturiranja predloži sodišču in obrazloži, zakaj se ne strinja z informacijami v predlogu. Skupaj z načrtom prestrukturiranja upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti sodišču predloži tudi mnenja, predloge in dokaze, ki so jih predložili upniki. Sodišče ob odobritvi načrta na podlagi predloženih trditev in dokazov odloči o višini upnikove glavne terjatve in stranske terjatve ter obstoju zavarovanja. Po potrebi pred tem zasliši dolžnika in zadevnega upnika. Sodišče lahko zavrne določitev višine upnikove terjatve ali le njeno delno določitev, če terjatev, ki naj bi bila prestrukturirana, po mnenju sodišča dejansko ne obstaja, če je njena višina nejasna ali če ni mogoče razumno oceniti, ali je terjatev zakonita ali izkazana. Po odobritvi načrta prestrukturiranja začnejo veljati v njem določene pravne posledice za dolžnika in osebo, na katere pravice vpliva načrt prestrukturiranja.

Sodelovanje upnikov v postopku za odpust obveznosti

Če je uveden postopek za odpust obveznosti, se ta uvede hkrati z razglasitvijo stečaja. Dokler traja stečajni

postopek, upniki v postopku sodelujejo v skladu z določbami o stečajnem postopku. Če je stečajni postopek končan, postopek za odpust obveznosti pa se nadaljuje, imajo upniki, ki so prijavili svoje terjatve v stečajnem postopku in katerih terjatev ali del terjatve nista bila poplačana, v obdobju odpusta obveznosti pravico prejemati plačila.

Med postopkom za odpust obveznosti dolžnika upniki v stečajnem postopku, vključno z upniki v stečajnem postopku, ki med stečajnim postopkom niso prijavili svojih terjatev, ne morejo zahtevati plačila na podlagi dolžnikovega premoženja. Upniki, katerih terjatve zoper dolžnika so nastale po razglasitvi stečaja, med postopkom za odpust obveznosti dolžnika ne morejo zahtevati plačila na podlagi denarnih zneskov, ki se nakažejo upravitelju v postopkih v primeru insolventnosti.

10 Na kakšen način lahko stečajni upravitelj uporablja premoženje iz stečajne mase oziroma razpolaga z njim?

Dolžnikovo premoženje postane stečajna masa na podlagi sklepa o stečaju in se uporabi kot premoženje, namenjeno poplačilu terjatev upnikov in izvedbi stečajnega postopka. Stečajna masa vključuje dolžnikovo premoženje ob razglasitvi stečaja, vrnjeno ali izterjano premoženje in premoženje, ki ga dolžnik pridobi med stečajnim postopkom. V stečajno maso ni vključeno dolžnikovo premoženje, ki v skladu z zakonom ne more biti predmet zahtevka za plačilo.

Ob razglasitvi stečaja se dolžnikova pravica do upravljanja stečajne mase in razpolaganja z njo prenese na stečajnega upravitelja. Po razglasitvi stečaja je vsako dolžnikovo razpolaganje s predmeti, ki so del stečajne mase, neveljavno. Pred razglasitvijo stečaja lahko sodišče dolžniku prepove razpolaganje s celotnim premoženjem ali delom premoženja brez soglasja začasnega upravitelja.

Upravitelj mora takoj po izdaji sklepa o stečaju dolžnikovo premoženje prevzeti v posest in začeti upravljati stečajno maso. Za stečajno maso mora zahtevati vračilo dolžnikovega premoženja, ki je v posesti tretje osebe, razen če je z zakonom določeno drugače. Upravljanje stečajne mase obsega opravljanje dejanj v zvezi s stečajno maso, ki so potrebna za ohranitev stečajne mase in izvedbo stečajnega postopka, ter upravljanje dolžnikovih dejavnosti, če je dolžnik pravna oseba, ali organiziranje dolžnikovih poslovnih dejavnosti, če je dolžnik samozaposlena oseba. V stečajnem postopku dolžnika, ki je pravna oseba, ima upravitelj take pravice in obveznosti upravnega odbora ali organa, ki nadomešča upravni odbor pravne osebe, ki niso v nasprotju s ciljem stečajnega postopka. Odgovornost upravitelja je enaka odgovornosti člana upravnega odbora.

Upravitelj lahko posel s stečajno maso v gotovini sklene samo z dovoljenjem sodišča. Upnikom ne nakazuje gotovinskih plačil na podlagi razdelitvenega razmerja. Posle, ki so še zlasti pomembni za stečajni postopek, lahko sklepa le s soglasjem stečajnega odbora. Posli, ki so še zlasti pomembni, so predvsem najem posojila in v primeru podjetja, ki je vključeno v stečajno maso, vsi posli, ki ne spadajo med redne poslovne dejavnosti podjetja. Upravitelj ne sme v zvezi s stečajno maso ali na račun stečajne mase sklepati poslov s samim seboj ali osebami, ki so povezane z njim, niti drugih podobnih poslov ali poslov, ki vključujejo navzkrižje interesov, ali zahtevati nadomestila za stroške, nastale v takih poslih.

Upravitelj lahko začne prodajo stečajne mase po prvi skupščini upnikov, razen če so upniki na skupščini odločili drugače. Če se je dolžnik pritožil zoper sklep o stečaju, se dolžnikovo premoženje pred obravnavo pritožbe, vložene pri okrožnem sodišču, ne sme prodati brez dolžnikovega soglasja. Te omejitve ne veljajo za prodajo premoženja, ki je zelo pokvarljivo, hitro izgublja vrednost ali je bistveno predrago za skladiščenje ali shranjevanje. Če se dejavnosti dolžnikovega podjetja nadaljujejo, se premoženje ne sme prodati, če to ovira nadaljevanje dejavnosti podjetja. Če je vložen predlog za poravnavo, se premoženje ne sme prodati pred sklenitvijo poravnave, razen če skupščina upnikov odloči, da se lahko proda ne glede na zadevni predlog. Stečajna masa se proda na dražbi v skladu s postopkom, določenim v zakoniku o izvršilnem postopku.

11 Katere terjatve je treba prijaviti zoper dolžnikovo stečajno maso in kako se obravnavajo terjatve, nastale po uvedbi postopka v primeru insolventnosti?

Terjatve, ki jih je treba prijaviti zoper dolžnikovo stečajno maso

Zoper dolžnikovo stečajno maso je treba prijaviti vse terjatve, ki so zoper dolžnika nastale pred razglasitvijo stečaja, in to ne glede na razloge ali datume zapadlosti za poplačilo terjatev. Ob razglasitvi stečaja se za vse terjatve upnikov zoper dolžnika šteje, da so zapadle, razen če je z zakonom določeno drugače. Če je upnik pri sodišču vložil ustrezno terjatev, vendar to še ni sprejelo odločitve, sodišče začasno ustavi postopek v zvezi s tožbo, upnik pa mora terjatev prijaviti pri stečajnem upravitelju. Če je upnik vložil terjatev pri sodišču in je to izdalo sodbo, ki je postala pravnomočna, mora upnik svojo terjatev prav tako prijaviti pri stečajnem upravitelju, vendar se zanjo šteje, da je bila utemeljena. Če bi dolžnik lahko izpodbijal sodno odločbo, lahko to stori tudi stečajni upravitelj.

Obravnavanje terjatev, nastalih po uvedbi stečajnega postopka

Po razglasitvi stečaja lahko upniki v stečajnem postopku terjatve zoper dolžnika prijavijo samo v skladu s postopkom, določenim v zakonu o stečaju. Terjatve se lahko prijavijo samo pri stečajnem upravitelju, in to samo tiste, ki so nastale pred razglasitvijo stečaja. Terjatev, ki nastanejo po razglasitvi stečaja, ni mogoče prijaviti pred končanjem stečajnega postopka. Upoštevati je treba dejstvo, da pri pravnih osebah končanje stečajnega postopka večinoma vključuje likvidacijo pravne osebe, posledica česar je, da po stečajnem postopku ni osebe, zoper katero je mogoče prijaviti terjatve. Zato sta pri sklepanju poslov s pravno osebo, ki je v stečaju, potrebna previdnost in upoštevanje zadevnega tveganja. Terjatve zoper fizično osebo, ki nastanejo med stečajnim postopkom, se lahko po stečajnem postopku prijavijo v skladu s splošnim postopkom, vendar pa za to veljajo določene omejitve, če poteka tudi postopek za odpust obveznosti dolžnika, ki je fizična oseba. Obveznosti nadomestila škode, ki je bila med stečajnim postopkom povzročena z nezakonitim ravnanjem dolžnika, ki je pravna oseba, so konsolidirane obveznosti, zato se lahko od dolžnika zahteva, da jih med stečajnim postopkom izpolni v skladu s splošnim postopkom. V zvezi s stečajno maso se lahko za izpolnitev obveznosti izvede tudi izvršilni postopek.

Lahko se zgodi tudi, da dolžnik po razglasitvi stečaja razpolaga s predmetom, ki spada v stečajno maso. Tako razpolaganje je neveljavno, saj je bila ob razglasitvi stečaja dolžnikova pravica do upravljanja premoženja in razpolaganja z njim prenesena na stečajnega upravitelja. Če dolžnik vseeno razpolaga s premoženjem, se premoženje, ki ga na podlagi razpolaganja prenese druga stranka, vrne stranki, če je bilo premoženje ohranjeno v stečajni masi, ali pa se zagotovi nadomestilo, če se je stečajna masa zaradi prenosa povečala. Če je dolžnik s predmetom razpolagal na dan razglasitve stečaja, se domneva, da je razpolaganje potekalo po razglasitvi stečaja. Če je dolžnik pred razglasitvijo stečaja razpolagal s svojimi prihodnjimi terjatvami, razpolaganje ob razglasitvi stečaja postane neveljavno v zvezi s terjatvami, ki so nastale po razglasitvi stečaja. Dolžnik, ki je fizična oseba, lahko razpolaga s stečajno maso s soglasjem upravitelja. Vsako razpolaganje brez soglasja upravitelja je neveljavno.

Obravnavanje terjatev, nastalih po uvedbi postopka reorganizacije in postopka prestrukturiranja dolga

Med veljavnostjo načrta reorganizacije ni mogoče vložiti tožbenega zahtevka na podlagi terjatve, ki je predmet načrta reorganizacije. V zvezi z drugimi terjatvami se tožbeni zahtevki lahko vložijo. Med veljavnostjo načrta prestrukturiranja ni mogoče vložiti tožbenega zahtevka ali predloga v nepravdnem postopku na podlagi terjatve, ki je predmet načrta prestrukturiranja. V zvezi z drugimi terjatvami se tožbeni zahtevki lahko vložijo. Z odobritvijo načrta prestrukturiranja se ne omeji upnikova pravica, da v sodnem postopku izpodbija terjatve, ki v načrtu prestrukturiranja niso priznane. Upnik lahko v sodnem postopku izpodbija tudi višino terjatve v deležu, ki ni priznan.

S predložitvijo dolžnikovega predloga za reorganizacijo ali predloga za prestrukturiranje dolga se prekine zastaralni rok v zvezi s terjatvami zoper dolžnika. Po vložitvi predloga za reorganizacijo lahko sodišče, ki obravnava zadevo, na podlagi predloga podjetja in s soglasjem svetovalca za reorganizacijo, ki je priloženo predlogu, začasno ustavi sodni postopek v zvezi s finančno terjatvijo zoper podjetje, dokler ni odobren načrt reorganizacije ali končan postopek reorganizacije, razen v primeru terjatve, prijavljene na podlagi delovnega razmerja, v zvezi s katero sodba še ni bila izdana. Sodišče ob ugoditvi predlogu za prestrukturiranje dolga začasno ustavi sodni postopek v zvezi s finančno terjatvijo zoper dolžnika, v zvezi s katero sodba še ni bila izdana, dokler ni odobren načrt prestrukturiranja ali končan postopek.

Z načrtom reorganizacije oseba, ki je solidarno odgovorna za izpolnitev obveznosti podjetja, ni oproščena izpolnitve obveznosti navedene osebe. Z odobritvijo načrta prestrukturiranja oseba, ki je solidarno odgovorna za izpolnitev dolžnikove obveznosti, ni oproščena izpolnitve obveznosti navedene osebe.

12 Katera so pravila o prijavi, preverjanju in priznanju terjatev?

Pravila o prijavi, preverjanju in priznanju terjatev v stečajnem postopku

Upniki morajo upravitelja najpozneje v dveh mesecih od datuma objave obvestila o stečaju v *Ametlikud Teadaanded* obvestiti o vseh svojih terjativah zoper dolžnika, ki so nastale pred razglasitvijo stečaja, in to ne glede na razloge ali datume zapadlosti za poplačilo terjatev. Ob razglasitvi stečaja se za vse terjatve upnikov zoper dolžnika šteje, da so zapadle. Upravitelj mora biti o terjatvi obveščen s pisno izjavo (dokazilo o terjatvi). V dokazilu o terjatvi so navedeni vsebina, podlaga in višina terjatve ter ali je terjatev zavarovana z zastavno pravico. Dokazilo o terjatvi so priloženi dokumenti, s katerimi se dokazujejo okoliščine, navedene v njem.

Terjatve se utemeljujejo v pisnem postopku. Pravice iz zavarovanja se utemeljujejo skupaj s terjatvami, ki so z njimi zavarovane. Upravitelj pripravi predhodni seznam upnikov na podlagi predloženih dokazil o obstoju terjatve. Vsi upniki in dolžnik lahko vložijo ugovore zoper terjatve upnikov. Po potrebi mora ugovore vložiti tudi upravitelj. Nato se upnikom, ki so prejeli ugovor, omogoči, da izrazijo svoje mnenje o ugovoru. Upravitelj pripravi končni seznam na podlagi dokazil o obstoju terjatve, predloženih ugovorov in mnenj ter ga predloži sodišču v odobritev.

Ob odobritvi seznama upnikov sodišče odloči o utemeljenosti predloženih ugovorov, mnenj, prošenj in predlogov, ki so priloženi seznamu, določi višino, vrstni red in razdelitvena razmerja terjatev ter odobri seznam upnikov s sodno odločbo. Terjatev, njena razvrstitev in pravica iz zavarovanja terjatve se štejejo za priznane, če jih niti upravitelj niti nobeden od upnikov terjatev ne prereka ali če upravitelj ali upnik, ki je vložil ugovor, ugovor umakne. Za umik ugovora je treba sodišču predložiti predlog.

Za terjatve oziroma pravice, priznane brez utemeljitve, se štejejo:

1. terjatve, poplačane na podlagi sodne odločbe, ki je postala pravnomočna, ali odločbe arbitražnega sodišča, ki je izvršilni naslov v skladu s členom 2(1)(6) ali (6¹) zakonika o izvršilnem postopku;
2. pravice iz zavarovanja, priznane s sodno odločbo, ki je postala pravnomočna, ali z odločbo arbitražnega sodišča, ki je izvršilni naslov v skladu s členom 2(1)(6) ali (6¹) zakonika o izvršilnem postopku, ali pravice iz zavarovanja, vpisane v zemljiško knjigo, ladijski register, register komercialnih zastav ali register vrednostnih papirjev;
3. terjatve, poplačane na podlagi odločb in sklepov Enotnega sodišča za patente, ki so postali pravnomočni in so navedeni v členu 82 Sporazuma o enotnem sodišču za patente (UL C 175, 20.6.2013, str. 1);
4. terjatve, poplačane na podlagi odločb sodišč tujih držav, ki so v Estoniji razglašene za izvršljive ali predmet izvršbe brez priznanja;
5. terjatve za izpolnitev finančnih obveznosti po javnem pravu, ki izhajajo iz upravnega akta iz člena 2(1) zakonika o izvršilnem postopku, če se je rok za izpodbijanje upravnega akta iztekel pred razglasitvijo stečaja, pa tudi če take terjatve izhajajo iz uradnega dokumenta tuje države, ki je v Estoniji razglašen za izvršljiv ali predmet izvršbe brez priznanja.

V seznamu upnikov, ki ga odobri sodišče, so navedeni:

1. ime upnika;
2. registrska številka ali osebna identifikacijska oznaka upnika;
3. višina priznane terjatve upnika;
4. uvrstitev priznane terjatve in razdelitveno razmerje;
5. ali je terjatev zavarovana s pravico iz zavarovanja;
6. ali je terjatev solidarna obveznost ali terjatev, ki izhaja iz pogojnega posla ali upravnega akta s sekundarnim pogojem;
7. ali lahko upnik ugovarja zoper terjatev.

Pravila o prijavi, preverjanju in priznanju terjatev v postopku reorganizacije in postopku prestrukturiranja dolga

V postopku reorganizacije dolžnik predloži seznam dolgov, v katerem so navedene vse terjatve zoper njega in ustrezni upniki. Upniki sami torej ne prijavljajo terjatev. Upnik, katerega terjatev naj bi bila prestrukturirana na podlagi načrta reorganizacije in ki se ne strinja z višino svoje terjatve v postopku reorganizacije, lahko svetovalcu za reorganizacijo predloži pisni predlog, v katerem je navedeno, v katerem pogledu se ne strinja s terjatvijo v obvestilu o reorganizaciji, ter predloži dokaze v utemeljitev svojih navedb. Če upnik predloga ne vložijo v roku, se

šteje, da se strinja z višino terjatve. Dolžnik lahko ugovarja trditvam, ki jih je navedel upnik, vendar mora svoja stališča utemeljiti. Sodišče na podlagi predloženih trditev in dokazov odloči o višini upnikove glavne terjatve in stranske terjatve ter obstoju in obsegu zavarovanja.

V postopku prestrukturiranja dolga dolžnik v predlogu navede pregled svojih dolgov, upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti pa pripravi podroben seznam dolgov. V načrtu prestrukturiranja so navedene obveznosti, ki bodo prestrukturirane, in način prestrukturiranja, ki ga predlaga dolžnik. Podobno kot v postopku reorganizacije tudi v tem postopku upniki terjatev ne prijavljajo sami. Če se upnik, katerega terjatev naj bi bila prestrukturirana, ne strinja z informacijami, ki jih je dolžnik navedel v seznamu dolgov, v roku, ki ga določi sodišče, obvesti sodišče, ali če tako določi sodišče, svetovalca, v katerem pogledu se ne strinja s terjatvijo, in predloži dokaze v utemeljitev svojih navedb. Če upnik predloga ne vloži v roku, se šteje, da se strinja z višino terjatve. Če se dolžnik ali upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti ne strinja s trditvijo v upnikovem predlogu, predlog skupaj z dokazi predloži sodišču in obrazloži, zakaj se ne strinja z informacijami v predlogu. Sodišče na podlagi predloženih trditev in dokazov odloči o višini upnikove glavne terjatve in stranske terjatve ter obstoju zavarovanja.

13 Katera so pravila o razdelitvi iztržkov? Kako se razvrščajo terjatve in pravice upnikov?

Veljavno načelo je, da se vsi upniki obravnavajo enako. Vendar pa se uporabljajo nekatere izjeme, na podlagi katerih imajo nekateri upniki prednostno pravico.

Preden se denar izplača na podlagi razdelitvenih razmerij, se iz stečajne mase izvedejo plačila v zvezi s stečajnim postopkom v naslednjem vrstnem redu:

1. terjatve, ki izhajajo iz posledic izključitve ali izterjave premoženja;
2. preživnina, ki se plačuje dolžniku in njegovim vzdrževanim družinskim članom;
3. zneski iz člena 142(1)(1) zakona o dedovanju v stečajnem postopku v zvezi z zapuščino;
4. konsolidirane obveznosti;
5. stroški in izdatki, nastali v stečajnem postopku.

Po teh izplačilih se terjatve upnikov poplačajo v naslednjem vrstnem redu:

1. priznane terjatve, zavarovane z zastavno pravico;
2. druge priznane terjatve, ki so bile prijavljene v določenem roku;
3. druge terjatve, ki niso bile prijavljene v roku, ki je bil določen, vendar so bile priznane;
4. terjatve iz člena 142(1)(3) zakona o dedovanju v stečajnem postopku v zvezi z zapuščino in zahtevki za nujne deleže.

Če je v pogodbi določeno, da je treba poplačilo upnikove terjatve razvrstiti nižje, kot je navedeno zgoraj, se terjatev poplača v vrstnem redu, določenem v pogodbi. To pomeni, da se lahko upošteva prostovoljna podrejenost obveznosti.

Za dolžnikove obveznosti se lahko v primeru solidarnih dolžnikov uveljavlja odgovornost tretje osebe. V takem primeru je solidarni dolžnik odgovoren do upnika, in to ne glede na dolžnikovo insolventnost. Če solidarni dolžnik plača delež dolga, ki ga je upnik prijavil tudi zoper dolžnika, se ta delež odšteje od terjatve.

Prav tako je mogoče, da se dolžnikova obveznost v skladu z zakonom prenese na tretjo osebo. Če delodajalec postane insolventen, tj. če razglasi stečaj ali če se stečajni postopek konča z ustavitvijo, delodajalec prejme nadomestilo za vsako plačilo, ki ga ni prejel, preden je bil delodajalec razglašen za insolventnega, regres, ki ga ni prejel, preden je bil delodajalec razglašen za insolventnega, in vse dodatke, ki jih ni prejel, ko je bila pogodba o zaposlitvi odpovedana, preden je bil delodajalec razglašen za insolventnega ali po tem. Če je delodajalec insolventen, je upnik v stečajnem postopku v zvezi s premijami za zavarovanje za primer brezposelnosti, ki niso bile prejete do datuma zapadlosti, država.

V postopku reorganizacije in postopku prestrukturiranja dolga ni mogoče govoriti o stečajni masi, terjatve pa se poplačajo v skladu z načrtom reorganizacije ali načrtom prestrukturiranja dolga. Z načrtom reorganizacije oseba, ki je solidarno odgovorna za izpolnitev obveznosti podjetja, ni oproščena izpolnitve obveznosti navedene osebe. Če je oseba, ki je solidarno odgovorna za izpolnitev obveznosti podjetja, izpolnila obveznost, ima pravico do

povrnitve zneskov od podjetja samo v obsegu, v katerem je podjetje odgovorno za izpolnitev obveznosti na podlagi načrta reorganizacije. Z odobritvijo načrta prestrukturiranja oseba, ki je solidarno odgovorna za izpolnitev dolžnikove obveznosti, ni oproščena izpolnitve obveznosti navedene osebe. Če je oseba, ki je solidarno odgovorna za izpolnitev dolžnikove obveznosti, izpolnila obveznost, ima pravico do povrnitve zneskov od dolžnika samo v obsegu, v katerem je dolžnik odgovoren za izpolnitev obveznosti na podlagi načrta prestrukturiranja.

14 Kateri so pogoji in učinki končanja postopka v primeru insolventnosti (zlasti s poravnavo)?

Končanje stečajnega postopka in učinki končanja

Postopek v zvezi s predlogom za stečaj se lahko konča pred razglasitvijo stečaja. Po obravnavi predloga za stečaj sodišče razglasi stečaj, predlog zavrne ali konča postopek z ustavitvijo.

Sodišče konča postopek z ustavitvijo s sklepom brez razglasitve stečaja, in to ne glede na dolžnikovo insolventnost, če dolžnikova sredstva ne zadostujejo za kritje stroškov in izdatkov, nastalih v stečajnem postopku, in če ni mogoče izterjati ali zahtevati vračila premoženja ali vložiti zahtevka zoper člana upravnega odbora. Sodišče lahko postopek prav tako konča z ustavitvijo brez razglasitve stečaja, in to ne glede na dolžnikovo insolventnost, če dolžnikovo premoženje vključuje predvsem terjatve za izterjavo ali terjatve zoper tretje osebe in je poplačilo teh terjatev malo verjetno. Sodišče postopka ne konča z ustavitvijo, če dolžnik, upnik ali tretja oseba nakaže znesek, ki ga je sodišče določilo kot polog za kritje stroškov in izdatkov, nastalih v stečajnem postopku, na za to namenjen račun ali če sodišče ugotovi predlogu oddelka za insolventnost, da se stečajni postopek v zvezi z dolžnikom, ki je pravna oseba, vodi kot javna preiskava. Če se stečajni postopek v zvezi z dolžnikom, ki je pravna oseba, konča z ustavitvijo, začasni upravitelj likvidira pravno osebo v dveh mesecih od pravnomočnosti sklepa o končanju postopka brez likvidacijskega postopka. Če ima dolžnik ob ustavitvi stečajnega postopka kakršno koli premoženje, se najprej plačajo nagrade za začasnega upravitelja in pokrijejo potrebni izdatki.

Stečajni postopek se konča z ustavitvijo stečajnega postopka, prenehanjem razlogov za stečaj, soglasjem upnikov, odobritvijo končnega poročila, odobritvijo poravnave ali iz drugih razlogov, določenih z zakonom.

Sodišče konča stečajni postopek z ustavitvijo, če stečajna masa ne zadostuje za kritje konsolidiranih obveznosti ter stroškov in izdatkov, nastalih v stečajnem postopku. V primeru dolžnika, ki je pravna oseba, sodišče oddelku za insolventnost predlaga vložitev vloge za izvedbo stečajnega postopka v obliki javne preiskave, pri čemer dodeli razumen rok za vložitev vloge. Če je vlogi ugodeno, se postopek ne konča in se nadaljuje kot javna preiskava.

Sodišče konča stečajni postopek na podlagi predloga dolžnika, če ni več razlogov za stečajni postopek, pod pogojem, da dolžnik dokaže, da ni insolventen ali da ni verjetno, da bo postal insolventen v prihodnosti, če je bil stečaj razglašen, ker je bilo verjetno, da bo dolžnik v prihodnosti postal insolventen. Če se stečajni postopek konča, ker ni več razlogov zanj, se pravna oseba ne razpusti.

Sodišče konča stečajni postopek na podlagi predloga dolžnika, če so vsi upniki, ki so v določenem roku prijavili svoje terjatve, soglašali s končanjem postopka. Če je dolžnik, ki je pravna oseba, trajno insolventen, sodišče odloči o likvidaciji dolžnika, ki je pravna oseba, s sklepom o končanju postopka.

Stečajni postopek se konča z odobritvijo končnega poročila, ki ga upravitelj predloži stečajnemu odboru in sodišču. Upravitelj vanj vključi informacije o stečajni masi in izkupičku od njene prodaje, plačilih, terjativah, ki so jih priznali upniki, vloženih in še ne vloženih tožbah itd. Upniki lahko pri sodišču vložijo ugovor zoper končno poročilo. Sodišče odloči o odobritvi končnega poročila in končanju stečajnega postopka. Sodišče zavrne odobritev končnega poročila in ga s sklepom vrne upravitelju za nadaljevanje stečajnega postopka, če je iz končnega poročila razvidno, da so bile v stečajnem postopku kršene pravice dolžnika ali upnikov.

Stečajni postopek se lahko konča tudi z razglasitvijo poravnave. Poravnava je dogovor med dolžnikom in upniki o plačilu dolgov, vključuje pa zmanjšanje dolgov ali podaljšanje roka za plačilo. V stečajnem postopku se sklene na predlog dolžnika ali upravitelja po razglasitvi stečaja. Sklep o poravnavi sprejme skupščina upnikov. Sodišče odloči o odobritvi poravnave in konča stečajni postopek s sklepom o odobritvi poravnave.

Če se stečajni postopek ne konča v dveh letih od razglasitve stečaja, upravitelj do končanja stečajnega postopka vsakih šest mesecev stečajnemu odboru in sodišču predloži poročilo. V njem navede razloge, zakaj stečajni postopek še ni končan, ter informacije o prodani in neprodani stečajni masi in njenem upravljanju. Sodišče razreši upravitelja, ko je stečajni postopek končan, razen če je z zakonom določeno drugače. Sodišče lahko zavrne razrešitev upravitelja, če do končanja stečajnega postopka stečajna masa ni bila v celoti prodana, če je treba za stečajno maso denar še prejeti, če tožbe, ki jih je vložil upravitelj, še niso bile obravnavane ali če upravitelj namerava ali mora vložiti tožbo. V takem primeru upravitelj še naprej opravlja svoje dolžnosti tudi po končanem stečajnem postopku. Če po koncu stečajnega postopka in razrešitvi upravitelja v stečajno maso prispe denar, če se sprostijo denarni zneski, položeni ob razdelitvi, ali če se izkaže, da stečajna masa vključuje predmete, ki v stečajnem postopku niso bili upoštevani, sodišče na lastno pobudo ali predlog upravitelja ali upnika izda sklep o nadaljnji razdelitvi.

Končanje postopka reorganizacije in učinki končanja

Postopek reorganizacije se konča, če je predčasno ustavljen, če je načrt reorganizacije razveljavljen ali izveden pred rokom ali če se izteče rok za izvedbo načrta reorganizacije, kot je določen v njem. Če je načrt reorganizacije izveden pred rokom, se postopek reorganizacije konča, če je podjetje vse obveznosti, ki jih je prevzelo na podlagi načrta reorganizacije, izpolnilo pred iztekom roka za izvedbo načrta reorganizacije.

Postopek reorganizacije se lahko predčasno konča le pred odobritvijo načrta reorganizacije. Sodišče predčasno konča postopek reorganizacije, če podjetje krši svojo obveznost sodelovanja ali ne plača zneska, ki ga je sodišče določilo kot polog za kritje nagrad in stroškov svetovalca ali strokovnjaka za reorganizacijo, če načrt reorganizacije ni odobren, če podjetje vloži predlog v zvezi s tem, če ni več razlogov za uvedbo postopka reorganizacije, če je premoženje podjetja zapravljeno ali so interesi upnikov oškodovani, če načrt reorganizacije ni predložen do roka ali če je podjetje predložilo netočne informacije o terjatvah. Če sodišče predčasno konča postopek reorganizacije, vse posledice uvedbe postopka reorganizacije retroaktivno prenehajo obstajati.

Ko se izteče rok za izvedbo načrta reorganizacije, se postopek reorganizacije konča.

Postopek reorganizacije se lahko konča tudi z razveljavitvijo načrta reorganizacije. Načrt reorganizacije se razveljavi, če je bilo podjetje obsojeno zaradi kaznivega dejanja v zvezi s stečajem ali kaznivega dejanja v zvezi z izvršilnim postopkom po odobritvi načrta reorganizacije, če podjetje v bistvenem obsegu ne izpolni svojih obveznosti na podlagi načrta reorganizacije, če je ob izteku vsaj polovice obdobja veljavnosti načrta reorganizacije jasno, da podjetje ne more izpolniti obveznosti, ki jih je prevzelo na podlagi načrta reorganizacije, na predlog svetovalca za reorganizacijo, če taksa za nadzor ni plačana ali če podjetje svetovalcu za reorganizacijo ne pomaga pri izvajanju nadzorne obveznosti ali mu ne zagotovi informacij, ki jih ta potrebuje za izvajanje nadzora, če podjetje vloži predlog za razveljavitev načrta reorganizacije ali če se za podjetje razglasi stečaj. Če je načrt reorganizacije razveljavljen, vse posledice uvedbe postopka reorganizacije retroaktivno prenehajo obstajati. Posledice uvedbe postopka reorganizacije vključujejo tudi podaljšanje rokov za izterjavo, določenih v morebitnem poznejšem stečajnem ali izvršilnem postopku. Ta posledica ne preneha obstajati.

Končanje postopka prestrukturiranja dolga in učinki končanja

Postopek prestrukturiranja dolga se konča, če je načrt prestrukturiranja dolga razveljavljen, če se postopek konča ali če se izteče rok za izvedbo, kot je določen v načrtu prestrukturiranja dolga. Če je načrt prestrukturiranja izveden pred rokom, se postopek konča, če je dolžnik vse obveznosti, ki jih je prevzel na podlagi načrta prestrukturiranja, izpolnil pred iztekom roka za izvedbo načrta prestrukturiranja.

Sodišče razveljavi načrt prestrukturiranja na predlog dolžnika in če se za dolžnika razglasi stečaj. Sodišče lahko razveljavi načrt prestrukturiranja, če dolžnik v bistvenem obsegu ne izpolni obveznosti na podlagi načrta prestrukturiranja, če je ob izteku vsaj polovice obdobja veljavnosti načrta prestrukturiranja jasno, da dolžnik ne more izpolniti obveznosti, ki jih je prevzel na podlagi načrta, če dolžnik nima težav s solventnostjo ali jih je rešil, če je dolžnik namerno ali iz hude malomarnosti predložil vsebinsko nepravilne ali nepopolne informacije o svojem premoženju, dohodku, upnikih ali obveznostih, če je dolžnik izvedel plačila upnikom, ki niso navedeni v načrtu prestrukturiranja, s čimer je bistveno škodoval interesom drugih upnikov, če dolžnik sodišču ali svetovalcu ne pomaga pri izvajanju nadzorne obveznosti ali mu ne zagotovi informacij, potrebnih za izvajanje nadzora, ali če dolžnik ne plača zneska, ki ga je sodišče določilo kot polog za kritje nagrad in stroškov upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti ali strokovnjaka. Če je načrt prestrukturiranja razveljavljen, vse posledice ugoditve predloga za prestrukturiranje dolga retroaktivno prenehajo obstajati. Posledice uvedbe postopka

prestrukturiranja vključujejo tudi podaljšanje rokov za izterjavo, določenih v morebitnem poznejšem stečajnem ali izvršilnem postopku. Ta posledica ne preneha obstajati.

15 Katere so pravice upnikov po končanju postopka v primeru insolventnosti?

Pravice upnikov po končanju stečajnega postopka

Po končanju stečajnega postopka lahko upniki terjatve, ki bi lahko bile prijavljene med stečajnim postopkom, vendar niso bile, in terjatve, ki so bile prijavljene, vendar niso bile poplačane, ali zoper katere je dolžnik vložil ugovor, prijavijo zoper dolžnika v skladu s splošnim postopkom. V takem primeru se obresti in zamudne obresti za obdobje stečajnega postopka ne zaračunajo.

Če je dolžnik, ki je fizična oseba, oproščen svojih obveznosti, ki med stečajnim postopkom niso bile izpolnjene, terjatve upnikov v stečajnem postopku zoper dolžnika, vključno s terjatvami upnikov v stečajnem postopku, ki med stečajnim postopkom terjatev niso prijavili, ugasnejo, razen obveznosti odškodnine za škodo, namerno povzročeno z nezakonitim ravnanjem, ali plačila preživnine za otroka ali starša.

Upniki lahko po končanju stečajnega postopka prijavijo tudi terjatve, ki izhajajo iz konsolidiranih obveznosti, ki v stečajnem postopku zoper dolžnika niso bile poravnane. V skladu s splošnim postopkom se lahko zoper dolžnika prijavijo tudi terjatve, nastale med stečajnim postopkom, ki jih v stečajnem postopku ni bilo mogoče prijaviti. V takem primeru začne zastaralni rok teči od končanja stečajnega postopka. Kolikor upnikova terjatev, priznana v stečajnem postopku, ni bila poplačana v stečajnem postopku, sklep pomeni izvršilni naslov, razen če je dolžnik vložil ugovor zoper terjatev ali je sodišče priznalo upnikovo terjatev.

Pravice upnikov po končanju postopka reorganizacije

Če se postopek reorganizacije konča, ko se izteče rok za izvedbo načrta reorganizacije, lahko upnik terjatev, prestrukturirano na podlagi načrta reorganizacije, uveljavlja le v obsegu, ki je bil dogovorjen v načrtu reorganizacije, vendar ni bil izpolnjen v skladu z navedenim načrtom.

Če je načrt reorganizacije razveljavljen ali predčasno ustavljen, posledice uvedbe postopka reorganizacije retroaktivno prenehajo obstajati. Pravica do terjatve upnika, katerega terjatev je bila prestrukturirana na podlagi načrta reorganizacije, se zoper podjetje obnovi v prvotnem znesku. Upoštevati je treba tudi upnikove pridobitve med izvajanjem načrta reorganizacije.

Pravice upnikov po končanju postopka prestrukturiranja dolga

Po izteku roka za izvedbo načrta prestrukturiranja lahko upnik terjatev, prestrukturirano na podlagi načrta, uveljavlja le v obsegu, ki je bil dogovorjen v načrtu, vendar ni bil izpolnjen. Če je načrt razveljavljen, se pravica do terjatve upnika, katerega terjatev je bila prestrukturirana na podlagi načrta prestrukturiranja, zoper dolžnika obnovi v prvotnem znesku. Upoštevati je treba tudi upnikove pridobitve med izvajanjem načrta prestrukturiranja.

16 Kdo mora nositi stroške in izdatke, nastale med postopkom v primeru insolventnosti?

Stečajni postopek

Če je predlogu za stečaj ugodeno ali če se stečajni postopek konča s poravnavo, se stroški in izdatki, nastali v stečajnem postopku, plačajo iz stečajne mase. Če sodišče zavrne upnikov predlog za stečaj ali če se postopek konča, ker upnik umakne predlog za stečaj, stroške in izdatke, nastale v stečajnem postopku, povrne upnik. V primeru ustavitve stečajnega postopka sodišče odloči o razdelitvi stroškov in izdatkov, nastalih v stečajnem postopku, ob upoštevanju okoliščin.

Če se postopek, uveden na podlagi dolžnikovega predloga, konča z ustavitvijo brez razglasitve stečaja in dolžnikovo premoženje ne zadostuje za potrebna izplačila, sodišče dolžniku odredi, naj plača nagrade in stroške začasnega upravitelja, ki se povrnejo, lahko pa odredi, naj se povrnejo iz državnih sredstev. Povračilo nagrad in stroškov začasnega upravitelja iz državnih sredstev ne presega ene minimalne mesečne plače (vključno z davki,

določenimi z zakonom, razen davka na dodano vrednost). Sodišče ne odredi povračila nagrad in stroškov začasnega upravitelja iz državnih sredstev, če je dolжник, upnik ali tretja oseba nakazal znesek, ki ga je sodišče določilo kot polog za kritje nagrad in stroškov začasnega upravitelja, ki se povrnejo, na za to namenjen račun.

Če predlog za začetek postopka v primeru insolventnosti vložijo dolžnik, ki je fizična oseba, ali če je predlog za začetek postopka v primeru insolventnosti vложен zoper dolžnika, se uporabi podoben postopek. Namesto začasnega upravitelja je za fizično osebo imenovan upravitelj v postopkih v primeru insolventnosti.

Postopek reorganizacije

Če je uveden postopek reorganizacije, sodišče določi rok, v katerem mora podjetje nakazati znesek, ki ga je sodišče določilo kot polog za kritje začetnih nagrad in začetnih stroškov svetovalca za reorganizacijo, na za to namenjen račun. Če podjetje tega zneska ne plača, sodišče konča postopek reorganizacije. Znesek nagrad in stroškov svetovalca za reorganizacijo, ki se povrne, določi sodišče ob razrešitvi svetovalca za reorganizacijo ali odobritvi načrta reorganizacije na podlagi poročila o dejavnostih in stroških svetovalca za reorganizacijo.

Če sodišče v postopek reorganizacije vključi strokovnjake, imajo ti pravico do povračila nujnih in upravičenih stroškov, nastalih med izpolnjevanjem njihovih obveznosti, in nagrade za izpolnitev svojih dolžnosti. Znesek nagrad in stroškov strokovnjaka, ki se povrne, določi sodišče. Sodišče lahko pri določitvi nagrad za strokovnjaka tudi zasliši podjetje.

Postopek prestrukturiranja dolga

Stroške in izdatke, nastale v postopku prestrukturiranja dolga, nosi dolжник. Stroške postopka upnikov nosijo upniki sami. Sodišče lahko dolžniku odredi, naj plača stroške postopka upnikov, če je dolжник vede predložil neutemeljen predlog za prestrukturiranje dolga ali upnikom povzročil stroške postopka tako, da je vede predložil napačne informacije ali neutemeljen predlog ali ugovor. Če je načrt prestrukturiranja dolga izveden, dolžniku ni treba povrniti stroškov postopkovne pomoči, ki jo je odobrila država. Če je bil uveden postopek prestrukturiranja dolga, sodišče določi znesek, ki ga mora dolжник nakazati kot polog za kritje nagrad in stroškov upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti na za to namenjen račun, in rok, v katerem mora dolжник ta znesek plačati. Če sodišče imenuje strokovnjaka, lahko določi tudi znesek, ki ga mora dolжник vnaprej nakazati kot nadomestilo za nagrade in stroške strokovnjaka.

17 Katera so pravila v zvezi z ničnostjo, izpodbojnostjo ali neizvršljivostjo pravnih dejanj, ki so v škodo vseh upnikov?

Stečajni postopek

Ob razglasitvi stečaja se dolžnikova pravica do upravljanja stečajne mase in razpolaganja z njo prenese na stečajnega upravitelja. Po razglasitvi stečaja je vsako dolžnikovo razpolaganje s predmeti, ki so del stečajne mase, neveljavno. Dolжник, ki je fizična oseba, lahko razpolaga s stečajno maso s soglasjem upravitelja. Vsako razpolaganje brez soglasja upravitelja je neveljavno.

Sodišče v postopku izpodbijanja razveljavi vsak posel ali drugo dejanje dolžnika, ki je bil sklenjen oziroma izvedeno pred razglasitvijo stečaja in ki škoduje interesom upnikov. Če je bil v obdobju od imenovanja začasnega upravitelja ali upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti do razglasitve stečaja sklenjen izpodbojni posel ali izvedeno katero koli drugo izpodbojno dejanje, se zanj šteje, da so bili z njim oškodovani interesi upnikov.

Dolжник, upnik ali upravitelj lahko pri sodišču predlaga, naj za ničen razglasi sklep skupščine upnikov, če ta ni v skladu z zakonom ali je bil sprejet v nasprotju s postopkom, določenim z zakonom, ali če je pravica do izpodbijanja sklepa neposredno določena z zakonom. Razglasitev ničnosti sklepa skupščine upnikov se lahko predlaga tudi, če so s sklepom oškodovani skupni interesi upnikov.

Če je bil uveden postopek za odpust obveznosti dolžnika, ki je fizična oseba, lahko sodišče na zahtevo upnika sklep, s katerim so dolžniku odpuščene obveznosti, ki med stečajnim postopkom niso bile izpolnjene, v enem letu od izdaje sklepa razglasi za ničen, če se izkaže, da je dolжник med postopkom za odpust obveznosti dolžnika namerno kršil svoje obveznosti in tako bistveno oviral poplačilo terjatev upnikov.

Če dolжник in upniki po razglasitvi stečaja sklenejo poravnavo, jo lahko sodišče razveljavi, če dolжник ne izpolni

svojih obveznosti, ki izhajajo iz poravnave, če je obsojen zaradi kaznivega dejanja v zvezi s stečajem ali kaznivega dejanja v zvezi z izvršilnim postopkom ali če je ob izteku vsaj polovice obdobja veljavnosti poravnave jasno, da dolжник ne more izpolniti njenih pogojev. Razveljavitev poravnave vpliva na vse upnike, ki so sodelovali v njej, in s tem ščiti vse upnike.

Postopek reorganizacije

Sodišče razveljavi načrt reorganizacije, če je bilo podjetje po odobritvi načrta reorganizacije obsojeno zaradi kaznivega dejanja v zvezi s stečajem ali kaznivega dejanja v zvezi z izvršilnim postopkom, če podjetje v bistvenem obsegu ne izpolni svojih obveznosti na podlagi načrta reorganizacije, če je ob izteku vsaj polovice obdobja veljavnosti načrta reorganizacije jasno, da podjetje ne more izpolniti obveznosti, ki jih je prevzelo na podlagi načrta reorganizacije, na predlog svetovalca za reorganizacijo, če taksa za nadzor ni plačana ali če podjetje svetovalcu za reorganizacijo ne pomaga pri izvajanju nadzorne obveznosti ali mu ne zagotovi informacij, ki jih ta potrebuje za izvajanje nadzora, ali na podlagi predloga podjetja ali če se za podjetje razglasi stečaj. Pravica do terjatve upnika, katerega terjatev je bila prestrukturirana na podlagi načrta reorganizacije, se zoper podjetje obnovi v prvotnem znesku, upoštevati pa je treba tudi upnikove pridobitve med izvajanjem načrta reorganizacije.

Postopek prestrukturiranja dolga

Sodišče razveljavi načrt prestrukturiranja na predlog dolžnika ali če se za dolžnika razglasi stečaj, če dolжник v bistvenem obsegu ne izpolni obveznosti na podlagi načrta prestrukturiranja, če je ob izteku vsaj polovice obdobja veljavnosti načrta prestrukturiranja jasno, da dolжник ne more izpolniti obveznosti, ki jih je prevzel na podlagi načrta, če dolжник nima težav s solventnostjo ali jih je rešil in prestrukturiranje terjatev upnikov ni več pošteno za upnike zaradi bistvene spremembe okoliščin, če je dolжник namerno ali iz hude malomarnosti predložil stvarno nepravilne ali nepopolne informacije o svojem premoženju, dohodku, upnikih ali obveznostih, če je dolжник izvedel plačila upnikom, ki v načrtu prestrukturiranja niso navedeni, s čimer je bistveno škodoval interesom drugih upnikov, če dolжник ne pomaga sodišču ali svetovalcu pri izvajanju nadzorne obveznosti ali ne zagotovi informacij, potrebnih za izvajanje nadzora, ali če dolжник ne plača zneska, ki ga je sodišče določilo kot polog. Pravica do terjatve upnika, katerega terjatev je bila prestrukturirana na podlagi načrta prestrukturiranja, se zoper dolžnika obnovi v prvotnem znesku. Upoštevati je treba tudi upnikove pridobitve med izvajanjem načrta prestrukturiranja.

■ Zadnja posodobitev: 24/08/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.